

Środa, 28 września 2005 r.

- d) Dokonywanie przeglądów i dokumentowanie wszelkich zmian w procesie ocen ratingowych z uwzględnieniem przyczyn takich zmian;
 - e) Dokonywanie przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich przydatności w przewidywaniu ryzyka. Informacje na temat zmian w procesie klasyfikacji ratingowej, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych są dokumentowane i przechowywane;
 - f) Aktywny udział w opracowaniu i wyborze, a następnie we wdrażaniu i uaktualnianiu modeli stosowanych w systemach ratingowych;
 - g) Kontrola i nadzór nad modelami stosowanymi w procesie klasyfikacji ratingowej;
 - h) regularne przeglądy i zmiany modeli stosowanych w procesie klasyfikacji ratingowej.
130. Niezależnie od przepisów ust. 129, instytucje kredytowe stosujące dane zbiorcze zgodnie z ust. 57 i 58 mogą zlecić wykonanie następujących zadań:
- a) Dostarczanie informacji dotyczącej testowania i monitorowania klas i puli;
 - b) Tworzenie sprawozdań podsumowujących działanie systemów ratingowych instytucji kredytowej;
 - c) Dostarczanie informacji dotyczących przeglądów kryteriów ratingowych celem oceny ich przydatności w przewidywaniu ryzyka;
 - d) Dokumentowanie zmian dotyczących procesu klasyfikacji ratingowej, kryteriów lub indywidualnych parametrów ratingowych;
 - e) Dostarczanie informacji dotyczących regularnych przeglądów i zmian modeli stosowanych w procesie klasyfikacji ratingowej.

Instytucje kredytowe stosujące przepisy niniejszego ustępu zapewniają właściwym organom dostęp do wszystkich istotnych informacji pochodzących od strony trzeciej, koniecznych do zbadania zgodności z wymogami minimalnymi, a także możliwość przeprowadzenia kontroli w siedzibie strony trzeciej w takim samym stopniu jak w instytucji kredytowej.

5.3. Kontrola wewnętrzna

131. System ratingowy instytucji kredytowej i jego działanie podlega kontroli wewnętrznej lub kontroli jednostki o porównywalnym stopniu niezależności, co najmniej raz do roku. Kontrola ta obejmuje dział kredytowy oraz oszacowania wartości PD, LGD, EL oraz współczynników konwersji. Sprawdzana jest zgodność ze wszystkimi obowiązującymi wymogami minimalnych

ZAŁĄCZNIK VIII

OGRANICZENIE RYZYKA KREDYTOWEGO

Część 1 — Warunki uznawania

1. Niniejsza część przedstawia uznawane formy ograniczenia ryzyka kredytowego do celów art. 92
2. Do celów niniejszego załącznika:

„Zabezpieczona transakcja kredytowa” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej rzeczowo, której warunki nie obejmują przyznania instytucji kredytowej prawa częstego pobierania depozytu zabezpieczającego.

„Transakcja oparta na rynku kapitałowym” oznacza dowolną transakcję skutkującą powstaniem ekspozycji zabezpieczonej rzeczowo, której warunki obejmują przyznanie instytucji kredytowej prawa częstego pobierania depozytu zabezpieczającego.
1. OCHRONA KREDYTOWA RZECZYWISTA
- 1.1. *Kompensacja należności bilansowych*
3. Można uznać kompensację wzajemnych należności bilansowych między instytucją kredytową i kontrahentem.

Środa, 28 września 2005 r.

4. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 5, zakres uznawanej kompensacji ogranicza się do wzajemnych sald pieniężnych instytucji kredytowej i kontrahenta. W wyniku umowy o kompensacji należności bilansowych, zmiany kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat mogą dotyczyć jedynie kredytów i depozytów instytucji kredytowej udzielającej kredytów.
- 1.2. *Umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym*
5. W przypadku instytucji kredytowych stosujących kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych określoną w części 3, można uznać skutki umów saldowania zobowiązań obejmujących transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, zawarte z kontrahentem. Bez uszczerbku dla załącznika II dyrektywy 2006/.../WE, warunkiem uznania ustanowionych zabezpieczeń oraz papierów wartościowych lub towarów będących przedmiotem pożyczki w ramach tego rodzaju umów jest spełnienie wymogów określonych w ust. 7-11.
- 1.3. *Zabezpieczenie*
6. W przypadku gdy stosowana technika ograniczenia ryzyka kredytowego opiera się na prawie instytucji kredytowej do upłynnienia lub zatrzymania aktywów, warunkiem uznania jest to, czy kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z art. 78-83 czy też art. 84-89. Uznanie takie zależy ponadto od tego, czy stosowana jest uproszczona czy kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych, określone w części 3. Jeżeli chodzi o transakcje z przyrzeczeniem odkupu i transakcje pożyczek papierów wartościowych lub towarów, warunkiem uznania jest również to, czy transakcja taka zaksięgowana jest w portfelu handlowym czy bankowym.
- 1.3.1 Kryteria kwalifikujące bez względu na zastosowaną metodę
7. Bez względu na zastosowaną metodę uznanym zabezpieczeniem mogą być następujące instrumenty finansowe:
 - a) zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu instytucji kredytowej udzielającej kredytu;
 - b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne, których papiery wartościowe posiadają rating instytucji ECAI lub agencji kredytów eksportowych, uznanych zgodnie z art. 78-83, któremu właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 4, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec rządów i banków centralnych, określonymi w art. 78-83;
 - c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje, których papiery wartościowe posiadają rating uznanej instytucji ECAI, któremu właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec instytucji kredytowych, określonymi w art. 78-83;
 - d) dłużne papiery wartościowe emitowane przez inne podmioty, których papiery wartościowe posiadają rating uznanej instytucji ECAI, któremu właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec podmiotów korporacyjnych, określonymi w art. 78-83;
 - e) dłużne papiery wartościowe, posiadające rating krótkoterminowy uznanej instytucji ECAI, któremu właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż trzy, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji krótkoterminowych, określonych w art. 78-83;
 - f) akcje lub obligacje zamienne objęte głównym indeksem; oraz
 - g) złoto.
- Do celów lit. b) „dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne” obejmują:
 - i) dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy regionalne lub samorządy lokalne, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec rządu państwa, na terytorium którego te rządy regionalne lub samorządy lokalne się znajdują, o których mowa w art. 78-83;

Środa, 28 września 2005 r.

- ii) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec rządów centralnych, zgodnie z załącznikiem VI część 1 ust. 15.
 - iii) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, do którym na mocy art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka 0 %; oraz
 - iv) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka 0 %;
- Do celów lit. c) „dłużne papiery wartościowe emitowane przez instytucje” obejmują:
- i) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy lokalne, inne niż te, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec rządu państwa, na terytorium którego samorządy te się znajdują, o których mowa w art. 78-83;
 - ii) dłużne papiery wartościowe emitowane przez podmioty sektora publicznego, wobec których ekspozycje traktowane są jak ekspozycje wobec instytucji kredytowych, o których mowa w art. 78-83; oraz
 - iii) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, inne niż te którym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka 0 %;
8. Emitowane przez instytucje dłużne papiery wartościowe, które nie mają ratingu uznanej instytucji ECAI, mogą zostać uznane za zabezpieczenie, jeżeli spełniają następujące kryteria:
- a) są notowane na uznanej giełdzie;
 - b) spełniają kryteria długu uprzywilejowanego;
 - c) wszystkie inne równorzędne pod względem uprzywilejowania i posiadające rating papiery wartościowe, wyemitowane przez daną instytucję emitującą, posiadają rating uznanej instytucji ECAI, któremu właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 3, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec instytucji kredytowych lub ekspozycji krótkoterminowych, określonymi w art. 78-83;
 - d) udzielająca kredytu instytucja kredytowa nie posiada żadnych informacji, które sugerowałyby, że rating emitowanych papierów wartościowych mógłby być niższy niż ten wskazany w lit. c); oraz
 - e) instytucja kredytowa może wykazać właściwym organom, że płynność rynkowa danego instrumentu jest wystarczająca do rozpatrywanych celów.
9. Jednostki przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania mogą zostać uznane za uznane zabezpieczenie, jeżeli spełnione zostaną następujące warunki:
- a) wartość jednostki publikowana jest codziennie; oraz
 - b) inwestycje funduszu ograniczają się do instrumentów uznawanych na mocy przepisów ust. 7 i 8.
- Wykorzystywanie (lub potencjalne wykorzystywanie) przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych lokat nie wpływa na fakt uznania zabezpieczenia w postaci jednostek danego funduszu.
10. Jeżeli dany papier wartościowy posiada dwie oceny ratingowe uznanych instytucji ECAI, w odniesieniu do ust. 7 lit. b)-e) stosuje się mniej korzystną z nich. W przypadkach gdy dany papier wartościowy posiada więcej niż dwie oceny ratingowe uznanych instytucji ECAI, stosuje się dwie najkorzystniejsze z nich, a jeśli są różne, stosuje się tę mniej korzystną.
- 1.3.2 Dodatkowe warunki uznawania przy kompleksowej metodzie ujmowania zabezpieczeń finansowych
11. Obok zabezpieczeń przedstawionych w ust. 7-10, jeśli instytucja kredytowa stosuje kompleksową metodę ujmowania zabezpieczeń finansowych, określoną w części 3, za uznane zabezpieczenie rzeczowe uznać można dodatkowo następujące instrumenty finansowe:
- a) akcje lub obligacje zamienne nieobjęte głównym indeksem, ale znajdujące się w obrocie na uznanej giełdzie; oraz

Środa, 28 września 2005 r.

- b) jednostki przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- i) wartość jednostki publikowana jest codziennie, oraz
 - ii) inwestycje przedsiębiorstwa ograniczają się do instrumentów uznawanych na mocy przepisów ust. 7 i 8 oraz jednostek wymienionych w lit. a) niniejszego ustępu.

Wykorzystywanie (lub potencjalne wykorzystywanie) przez przedsiębiorstwo zbiorowego inwestowania instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia dopuszczalnych lokat nie wpływa na fakt uznania zabezpieczenia w postaci jednostek danego funduszu.

1.3.3 Dodatkowe warunki uznawania do celów obliczeń, o których mowa w art. 84-89

12. Jeżeli instytucja kredytowa oblicza kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat według metody określonej w art. 84-89, obok zabezpieczeń określonych powyżej stosuje się przepisy ust. 13-22.

a) **Zabezpieczenie w formie nieruchomości**

13. Nieruchomości mieszkalne, które są lub będą zamieszkane bądź przeznaczone pod wynajem przez właściciela lub użytkownika, w przypadku przedsiębiorstw inwestowania indywidualnego, oraz nieruchomości komercyjne, tj. biura i inne pomieszczenia komercyjne, mogą zostać uznane za zabezpieczenie, jeżeli są spełnione następujące warunki:
- a) wartość nieruchomości nie zależy w istotny sposób od jakości kredytowej dłużnika. Wymóg ten nie wyklucza sytuacji, w których czynniki czysto makroekonomiczne wpływają zarówno na wartość nieruchomości, jak i zdolność kredytową kredytobiorcy; oraz
 - b) ryzyko kredytobiorcy nie zależy w istotny sposób od zmian wartości nieruchomości lub projektu budowlanego stanowiącego przedmiot zabezpieczenia, ale od zdolności kredytobiorcy do spłaty zobowiązania z innych źródeł. Spłata kredytu nie zależy zatem w istotny sposób od przepływu środków pieniężnych generowanego przez nieruchomość stanowiącą przedmiot zabezpieczenia.
14. Udziały w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską Ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszymi, równoważnymi jej aktami prawnymi dotyczącymi nieruchomości mieszkalnych, które są lub będą zamieszkane bądź przeznaczone pod wynajem przez właściciela, mogą zostać uznane przez instytucje kredytowe za zabezpieczenie w formie nieruchomości mieszkalnej, pod warunkiem spełnienia wymienionych warunków.
15. Właściwe organy mogą także upoważnić swoje instytucje kredytowe do uznania udziałów w fińskich przedsiębiorstwach mieszkaniowych, działających zgodnie z fińską Ustawą o przedsiębiorstwach mieszkaniowych z 1991 r. lub późniejszymi, równoważnymi jej aktami prawnymi, za zabezpieczenie w formie nieruchomości komercyjnej, pod warunkiem spełnienia wymienionych warunków.
16. Właściwe organy mogą zwolnić podlegające im instytucje kredytowe z wymogu spełnienia warunku b) w ust. 13, dotyczącego ekspozycji zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się na terytorium danego Państwa Członkowskiego, jeżeli organy te dysponują dowodami na to, że rozpatrywany rynek jest dobrze rozwinięty i ugruntowany, a stopa strat na tyle niska, by takie zwolnienie usprawiedliwić. Nie umniejsza to prawa właściwych organów Państwa Członkowskiego, niestosujących wyżej wspomnianego zwolnienia, do uznania zabezpieczenia w postaci nieruchomości mieszkalnej, uznanego przez inne Państwo Członkowskie na mocy takiego zwolnienia. Państwa Członkowskie ujawniają publicznie zakres, w jakim stosują omawiane zwolnienie.
17. Właściwe organy Państwa Członkowskiego mogą zwolnić podlegające im instytucje kredytowe z wymogu spełnienia warunku określonego w ust. 13 lit. b), dotyczącego nieruchomości komercyjnych znajdujących się na terytorium danego Państwa Członkowskiego, jeżeli organy te dysponują dowodami na to, że rozpatrywany rynek jest dobrze rozwinięty i ugruntowany, a stopa strat wynikająca z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi spełnia następujące warunki:
- a) straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami komercyjnymi do 50 % wartości rynkowej (lub w stosownym przypadku 60 % wartości bankowo-hipotecyjnej, jeżeli wartość ta jest niższa) nie przekraczają 0,3 % należności kredytowych zabezpieczonych dodatkowo nieruchomościami komercyjnymi w danym roku; oraz
 - b) całkowite straty z transakcji kredytowych zabezpieczonych dodatkowo nieruchomościami komercyjnymi nie przekraczają 0,5 % należności kredytowych zabezpieczonych dodatkowo nieruchomościami komercyjnymi w danym roku.

Środa, 28 września 2005 r.

18. Jeżeli jeden z powyższych warunków nie jest w danym roku spełniony, tego rodzaju traktowanie przestaje być uznawane, do czasu aż warunki zostaną spełnione w którymś z kolejnych lat.
19. Właściwe *organy* Państwa Członkowskiego mogą uznać zabezpieczenie w postaci nieruchomości komercyjnych, które zostały uznane jako takie zabezpieczenie przez inne Państwo Członkowskie na mocy zwolnienia zgodnego z ust. 17.

b) **Wierzytelności**

20. Właściwe *organy* mogą uznać zabezpieczenie w postaci wierzytelności powiązanych z transakcjami handlowymi lub transakcjami z pierwotnym terminem rozliczenia wynoszącym jeden rok lub krócej. Uznane wierzytelności nie obejmują wierzytelności związanych z sekurytyzacją, subpartycypacją, kredytowymi instrumentami pochodnymi lub kwotami należnymi od podmiotów powiązanych.

c) **Inne rodzaje zabezpieczenia rzeczowego**

21. Właściwe organy mogą uznać zabezpieczenie rzeczowe, inne niż wymienione w ust. 13-19, jeżeli stwierdzają że:
 - a) istnieją płynne rynki pozwalające na zbycie zabezpieczenia w szybki i skuteczny sposób oraz
 - b) istnieją ustalone, publiczne dostępne ceny rynkowe przedmiotu zabezpieczenia. Instytucja potrafi wykazać, że według wszelkich dowodów, ceny netto które uzyska w przypadku realizacji zabezpieczenia nie odbiegają w znaczący sposób od wspomnianych wyżej cen rynkowych.

d) **Najem**

22. Z zastrzeżeniem przepisów części 3 ust. 72, jeżeli spełnione są wymogi określone w części 2 ust. 11, ekspozycja z tytułu przeprowadzanej przez instytucję kredytową transakcji oddania majątku w najem na rzecz strony trzeciej, traktowane będzie tak samo jak kredyty zabezpieczone tym samym typem nieruchomości co przedmiot najmu.

1.4. *Inne rodzaje rzeczywistej ochrony kredytowej*

- 1.4.1 Zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu instytucji będącej stroną trzecią.

23. Zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu instytucji będącej stroną trzecią, nie trzymane na powierniczym rachunku zastrzeżonym i ustanowione jako cesja kredytu, mogą stanowić uznaną ochronę kredytową.

1.4.2 Polisy ubezpieczeniowe na życie jako poręczenie kredytu

24. Polisy ubezpieczeniowe na życie ustanowione jako cesja kredytu mogą stanowić uznaną ochronę kredytową.

1.4.3 Papiery wartościowe instytucji z opcją odkupu na żądanie

25. Instrumenty emitowane przez instytucję będącą stroną trzecią, które podlegają odkupowi na żądanie tej instytucji, mogą stanowić uznaną ochronę kredytową.

2. OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA

2.1. *Uznawanie dostawców ochrony kredytowej bez względu na stosowaną metodę*

26. Następujące strony można uznać za uznanych dostawców ochrony kredytowej o charakterze gwarancyjnym:
 - a) Rządy i banki centralne;
 - b) samorządy terytorialne;
 - c) wielostronne banki rozwoju;

Środa, 28 września 2005 r.

- d) organizacje międzynarodowe, ekspozycjom wobec których przypisuje się zgodnie z art. 78-83 wagę ryzyka 0 %;
 - e) podmioty sektora publicznego, należności od których są traktowane przez właściwe organy jak należności od instytucji lub rządów centralnych, zgodnie z art. 78-83;
 - f) instytucje; oraz
 - g) Inne podmioty korporacyjne, w tym przedsiębiorstwa dominujące, zależne i powiązane w stosunku do instytucji kredytowej, które:
 - i) posiadają ocenę kredytową uznanej instytucji ECAI, której to ocenie właściwe organy przypisały stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 2, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec podmiotów korporacyjnych, określonymi w art. 78-83; oraz
 - ii) w przypadku instytucji kredytowych obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat zgodnie z art. 84-89, które nie posiadają ratingu wyznaczonej instytucji ECAI, a których rating wewnętrzny wskazuje na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania równoważne prawdopodobieństwu wynikającemu z ocen opracowanych przez instytucje ECAI, którym to ocenom właściwe organy przypisują stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż 2, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec podmiotów korporacyjnych, określonymi w art. 78-83.
27. Warunkiem bycia uznanym za gwaranta, w przypadku gdy kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z art. 84-89, jest posiadanie wewnętrznego ratingu przyznanego przez instytucję kredytową, zgodnie z przepisami części 4 załącznika VII.
28. Na zasadzie odstępstwa od ust. 26, jako uznanych dostawców ochrony kredytowej Państwa Członkowskie mogą również traktować inne instytucje finansowe, posiadające zezwolenie na działalność i nadzorowane przez właściwe organy odpowiadające za wydawanie zezwoleń i prowadzenie nadzoru nad instytucjami kredytowymi oraz podlegające wymaganiom ostrożnościowym, równoważnym z wymogami stosowanymi wobec instytucji kredytowych.
- 2.2. *Uznawanie dostawców ochrony w ramach metody IRB, którzy spełniają warunki traktowania określone w Załączniku VII, Część 1 ust. 4.*
29. Do uznanych dostawców ochrony nierzeczywistej, objętych traktowaniem określonym w załączniku VII część 1 ust. 4, można zaliczyć instytucje, przedsiębiorstwa ubezpieczeniowe i reasekuracyjne oraz agencje kredytów eksportowych, które spełniają następujące warunki:
- dostawca ochrony ma wystarczającą wiedzę specjalistyczną w zakresie dostarczania nierzeczywistej ochrony kredytowej;
 - dostawca ochrony podlega przepisom równoważnym w stosunku do przepisów niniejszej dyrektywy lub posiadał w chwili dostarczania ochrony kredytowej ocenę kredytową uznanej instytucji ECAI, która według ustaleń właściwych organów odpowiada trzeciemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji korporacyjnych, określonym w art. 78-83;
 - dostawca ochrony posiadał w chwili dostarczania ochrony kredytowej lub kiedykolwiek potem rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równoważnym lub niższym od tego, który odpowiada drugiemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji korporacyjnych, określonymi w art. 78-83; oraz
 - dostawca posiada rating wewnętrzny ze współczynnikiem PD równoważnym lub niższym od tego, który odpowiada trzeciemu lub wyższemu stopniowi jakości kredytowej, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji korporacyjnych, określonymi w art. 78-83;
- Dla celów niniejszego ustępu, ochrona kredytowa zapewniana przez agencje kredytów eksportowych nie jest objęta żadną bezpośrednią kontrgwarancją rządową.
3. TYPY KREDYTOWYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH
30. Uznaje się następujące typy kredytowych instrumentów pochodnych oraz instrumentów, które mogą składać się z takich kredytowych instrumentów pochodnych lub mają podobne do nich działanie ekonomiczne:
- a) swapy ryzyka kredytowego;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) swapy przychodu całkowitego; oraz
 - c) obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym w zakresie, w jakim są one opłacone środkami pieniężnymi
31. Jeżeli instytucja kredytowa nabywa ochronę kredytową poprzez swap przychodu całkowitego i księguje otrzymane płatności netto z tytułu takiej transakcji jako przychody netto, nie księgując jednocześnie równoważącego te płatności zmniejszenia wartości zabezpieczonego składnika aktywów (poprzez obniżenie wartości godziwej lub zwiększenie rezerw) — zabezpieczenie kredytowe nie jest uznawane.
- 3.1. *Wewnętrzne instrumenty zabezpieczające*
32. Jeżeli instytucja kredytowa wykorzystuje wewnętrzne instrumenty zabezpieczające, stosując kredytowy instrument pochodny — tj. zabezpiecza ryzyko kredytowe ekspozycji w portfelu bankowym za pomocą kredytowego instrumentu pochodnego zaksięgowanego w portfelu handlowym — warunkiem uznania ochrony do celów niniejszego załącznika jest dokonanie transferu ryzyka kredytowego, przeniesionego do portfela handlowego, na rzecz strony trzeciej lub stron trzecich. W takich okolicznościach, z zastrzeżeniem zgodności takiego transferu z wymogami dotyczącymi uznania ograniczenia ryzyka kredytowego, zawartymi w niniejszym załączniku, stosuje się wyszczególnione w częściach 3-6 zasady obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwot oczekiwanej straty w przypadku nabycia ochrony kredytowej nieruchomości.

Część 2 — Wymogi minimalne

1. Instytucja kredytowa wykazuje właściwym organom, że dysponuje procedurami zarządzania ryzykiem, które umożliwiają kontrolowanie ryzyk, na które instytucja kredytowa może być narażona w wyniku wprowadzania technik ograniczenia ryzyka kredytowego.
 2. Bez względu na to, czy przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat stosowane są środki ograniczenia ryzyka kredytowego czy też nie, instytucja kredytowa kontynuuje prowadzenie pełnej oceny ryzyka kredytowego ekspozycji bazowej i jest w stanie wykazać właściwym organom spełnienie wymogów tego wymogu. W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, ekspozycja bazowa jest traktowana, jedynie dla celów niniejszego ustępu, jako kwota netto ekspozycji.
1. OCHRONA KREDYTOWA RZECZYWISTA
- 1.1. *Umowy o kompensacie należności bilansowych (inne niż umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym)*
 3. Umowy o kompensacie należności bilansowych (inne niż umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu, transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym) uznaje się do celów art. 90-93 po spełnieniu następujących warunków:
 - a) muszą być obowiązujące i wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku niewypłacalności lub bankructwa kontrahenta;
 - b) instytucja kredytowa musi mieć w każdej chwili możliwość określenia tych należności i zobowiązań, które są objęte umową o kompensacji należności bilansowych;
 - c) instytucja kredytowa musi monitorować i kontrolować ryzyka związane z zakończeniem ochrony kredytowej; oraz
 - d) instytucja kredytowa musi monitorować i kontrolować odpowiednie ekspozycje na zasadzie netto.
 - 1.2. *Umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym*
 4. Umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym uznaje się do celów art. 90-93, jeżeli:
 - a) obowiązują i są wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach, również w przypadku bankructwa lub niewypłacalności kontrahenta;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) dają stronie wypełniającej zobowiązania prawo do szybkiego zakończenia i rozliczenia wszystkich transakcji objętych umową, w przypadku gdy kontrahent nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań, jak również w przypadku jego bankructwa lub niewypłacalności; oraz
 - c) zawiera postanowienia dotyczące kompensacji zysków i strat z transakcji rozliczonych w ramach umów ramowych, tak aby jedna strona była drugiej dłużna tylko jedną kwotę netto.
5. Ponadto wypełnione są określone w ust. 6 wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia finansowego w ramach kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

1.3. Zabezpieczenie finansowe

1.3.1 Wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia finansowego bez względu na zastosowaną metodę

6. Zabezpieczenie finansowe i złoto są uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) Niska korelacja

Nie może zachodzić istotna dodatnia korelacja pomiędzy jakością kredytową dłużnika i wartością zabezpieczenia.

Nie uznaje się papierów wartościowych emitowanych przez dłużnika lub podmiot powiązany z tej samej grupy kapitałowej. Jednakże niezależnie od powyższego emitowane przez dłużnika obligacje zabezpieczone, o których mowa w załączniku VI część 1 ust. 68-70, mogą zostać uznane za zabezpieczenie transakcji z przyrzeczeniem odkupu, o ile są spełnione warunki określone w pierwszym akapicie.

b) Pewność prawna

Instytucje kredytowe wypełniają wszelkie wymogi umowne i prawne oraz podejmują wszelkie konieczne kroki, aby zapewnić wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego na mocy prawa mającego zastosowanie do ich tytułu do przedmiotu zabezpieczenia.

Instytucje kredytowe przeprowadziły weryfikację prawną potwierdzającą wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego we wszystkich właściwych jurysdykcjach. W razie potrzeby przeprowadzają one ponowną weryfikację, aby sprawdzić, czy taka wykonalność nadal ma miejsce.

c) Wymogi operacyjne

Umowy zabezpieczeń ryzyka kredytowego są odpowiednio udokumentowane, zawierają jasną i niezawodną procedurę szybkiego upłynnienia zabezpieczenia.

Instytucje kredytowe stosują sprawdzone procedury kontroli ryzyk wynikających ze stosowania zabezpieczenia — w tym ryzyka nieudanej lub ograniczonej ochrony kredytowej, ryzyka wyceny, ryzyka związanego z zakończeniem zabezpieczenia kredytowego, ryzyka koncentracji wynikającej ze stosowania zabezpieczenia oraz oddziaływania na ogólny profil ryzyka instytucji kredytowej.

Instytucja kredytowa posiada udokumentowane zasady postępowania i praktyki w odniesieniu do poszczególnych rodzajów i kwot przyjmowanego zabezpieczenia.

Instytucje kredytowe obliczają wartość rynkową zabezpieczenia i odpowiednio ją aktualizują co najmniej raz na sześć miesięcy lub za każdym razem gdy instytucja kredytowa ma powody by sądzić, że nastąpiło znaczne zmniejszenie wartości rynkowej zabezpieczenia.

Jeżeli zabezpieczenie zdeponowane jest u strony trzeciej, instytucje kredytowe muszą podjąć odpowiednie kroki w celu zapewnienia rozdziału między zabezpieczeniem a aktywami własnymi strony trzeciej.

1.3.2 Dodatkowe wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia finansowego przy metodzie uproszczonej traktowania zabezpieczeń finansowych

7. Poza wymogami określonymi w ust. 6 warunkiem niezbędnym do uznania zabezpieczenia finansowego w ramach metody uproszczonej, jest to, by rzeczywisty termin rozliczenia ochrony kredytu był co najmniej tak samo długi jak rzeczywisty termin rozliczenia ekspozycji.

Środa, 28 września 2005 r.

1.4. Wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia w formie nieruchomości

8. Zabezpieczenie w formie nieruchomości jest uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) Pewność prawna

Hipoteka lub obciążenie podlegają egzekucji we właściwych w chwili zawarcia umowy kredytowej jurysdykcjach oraz są prawidłowo i terminowo rejestrowane. W umowach uwzględnia się zastaw prawomocnie ustanowiony (tzn. taki, który spełnia wszystkie wymogi prawne). Umowa o ochronie kredytu oraz procedury prawne, na których jest oparta, pozwalają instytucji kredytowej zrealizować zabezpieczenie w odpowiednim terminie

b) Monitorowanie wartości nieruchomości

Wartość nieruchomości jest monitorowana nie rzadziej niż raz w roku w odniesieniu do nieruchomości komercyjnych i co trzy lata w odniesieniu do nieruchomości mieszkalnych. Częstsze monitorowanie przeprowadza się w razie istotnych zmian warunków rynkowych. Do monitorowania wartości nieruchomości i określania potrzeb w zakresie ponownej wyceny można wykorzystać metody statystyczne. Jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że wartość nieruchomości mogła istotnie się obniżyć w stosunku to cen rynkowych, nieruchomość taka jest sprawdzana pod względem wyceny przez niezależnego rzeczoznawcę. W przypadku kredytów przekraczających 3 mln euro lub 5 % funduszy własnych instytucji kredytowej, wycena nieruchomości podlega kontroli niezależnego rzeczoznawcy przynajmniej raz na trzy lata.

„Niezależny rzeczoznawca” oznacza osobę posiadającą kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie konieczne do przeprowadzania wyceny, niezależną od procesu decyzyjnego w sprawie udzielania kredytu.

c) Dokumentacja

Rodzaje nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych przyjmowane jako zabezpieczenie przez instytucję kredytową oraz jej polityka kredytowa w tym względzie są jasno udokumentowane.

d) Ubezpieczenie

Instytucja kredytowa posiada procedury ustalania, czy nieruchomości przyjęte jako ochrona są odpowiednio ubezpieczone od szkód.

1.5. Wymogi minimalne dotyczące uznawania zabezpieczenia w formie wierzytelności

9. 9 Zabezpieczenie w formie wierzytelności jest uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) Pewność prawna

i) prawne mechanizmy ustanawiania zabezpieczenia są sprawdzone i skuteczne oraz zapewniają kredytodawcy jasno określone udziały w dochodach z tytułu zabezpieczenia;

ii) instytucja kredytowa musi podjąć wszystkie kroki niezbędne do wypełnienia miejscowych wymogów w zakresie egzekwowania praw przysługujących jej z tytułu zabezpieczenia. Istnieją uregulowania ramowe nadające pierwszeństwo roszczeniom kredytodawcy wobec zabezpieczenia, z zastrzeżeniem możliwości nadania wyższego priorytetu roszczeniom wierzycieli uprzywilejowanych na mocy krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych; oraz

iii) instytucje kredytowe, dokonawszy odpowiedniej weryfikacji prawnej, potwierdzają wykonalność umów w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego we wszystkich właściwych jurysdykcjach;

iv) umowy w sprawie zabezpieczeń ryzyka kredytowego muszą być odpowiednio udokumentowane i zawierać jasną i niezawodną procedurę szybkiego przejmowania zabezpieczenia. Procedury instytucji kredytowych zapewniają przestrzeganie wszelkich uwarunkowań prawnych wymaganych w związku z deklaracją niewykonania zobowiązań przez kredytobiorcę i szybkim przejmowaniem zabezpieczenia. W przypadku trudności finansowych lub niewypłacalności kredytobiorcy, instytucja kredytowa posiada uprawnienia do zbycia lub cesji wierzytelności na rzecz innych stron bez zgody dłużnika.

Środa, 28 września 2005 r.

b) Zarządzanie ryzykiem

- i) instytucja kredytowa musi posiadać sprawną procedurę określania ryzyka kredytowego związanego z wierzytelnościami. Procedura taka obejmuje, między innymi, analizy działalności i branży kredytobiorcy oraz rodzaje klientów, z którymi współpracuje kredytobiorca. Jeżeli instytucja kredytowa opiera się na ustaleniach kredytobiorcy w zakresie zdolności kredytowej klientów, musi ona dokonać przeglądu praktyk kredytowych kredytobiorcy, aby ocenić ich solidność i wiarygodność;
- ii) marża pomiędzy kwotą ekspozycji i wartością wierzytelności musi odzwierciedlać wszystkie stosowne czynniki, łącznie z kosztami przejęcia zabezpieczenia, koncentracji w ramach pakietu wierzytelności cedowanych przez indywidualnego kredytobiorcę oraz potencjalnego ryzyka koncentracji wśród ogółu ekspozycji instytucji kredytowej, wykraczającego poza zakres objęty ogólnymi metodami zarządzania ryzykiem danej instytucji kredytowej. Instytucja kredytowa monitoruje na bieżąco swoje wierzytelności. Ponadto prowadzone są regularne kontrole przestrzegania warunków umów kredytowych, ograniczeniami w zakresie ochrony środowiska i innymi wymogami prawnymi;
- iii) wierzytelności od danego kredytobiorcy są zdwersyfikowane i nie są nadmiernie skorelowane z kredytobiorcą. Jeżeli zachodzi istotna dodatnia korelacja, ryzyka stąd wynikające są uwzględniane przy ustalaniu marży na całą pulę zabezpieczeń;
- iv) wierzytelności od jednostek powiązanych z kredytobiorcą (łącznie z podmiotami zależnymi i pracownikami) nie są uznawane za czynniki łagodzące ryzyko; oraz
- v) instytucja kredytowa posiada udokumentowaną procedurę ściągania wierzytelności w przypadku trudności finansowych. Dysponuje także instrumentami niezbędnymi do ściągania wierzytelności, nawet wówczas, gdy instytucja kredytowa oczekuje, że kredytobiorca dokona inkasa wierzytelności.

1.6. Wymogi minimalne dotyczące uznawania innych zabezpieczeń rzeczowych

10. Inne zabezpieczenie rzeczowe jest uznawane, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) umowa w sprawie zabezpieczenia jest w pełni obowiązująca i prawnie wykonalna we wszystkich właściwych jurysdykcjach i pozwala instytucji kredytowej uzyskać w odpowiednim terminie wartość majątku stanowiącego zabezpieczenie;
- b) z wyjątkiem należności uprzywilejowanych, o których mowa w ust. 9 lit. a) ppkt (ii), dopuszcza się jedynie pierwsze prawo zastawu lub obciążenie dotyczące majątku stanowiącym zabezpieczenie. W związku z tym instytucja kredytowa ma pierwszeństwo przed wszystkimi innymi wierzycielami do zrealizowanych zysków z zabezpieczenia;
- c) wartość majątku jest monitorowana nie rzadziej niż raz w roku. Częstsze monitorowanie wymagane jest w razie istotnych zmian warunków rynkowych;
- d) umowa kredytowa zawiera szczegółowy opis zabezpieczenia i szczegółowe dane dotyczące sposobu i częstotliwości ponownej wyceny;
- e) przyjmowane przez instytucję rodzaje zabezpieczenia rzeczowego oraz zasady i procedury określania odpowiedniej wysokości wartości każdego rodzaju zabezpieczenia w stosunku do kwoty ekspozycji są jasno udokumentowane w wewnętrznych regulaminach i procedurach kredytowych dostępnych do wglądu;
- f) polityka kredytowa instytucji kredytowej w zakresie struktury transakcji określa wymogi dotyczące odpowiedniej wysokości zabezpieczenia w zależności od kwoty ekspozycji, możliwości szybkiego upłynnienia zabezpieczenia, możliwości obiektywnego ustalenia ceny lub wartości rynkowej, częstotliwości, częstotliwości, z jaką można tę wartość bez trudu uzyskać (łącznie z ocenami biegłych lub wycenami) oraz zmienność wartości zabezpieczenia lub odpowiednik tej zmienności;
- g) zarówno pierwotna wycena jak i rewaluacja w pełni uwzględniają pogorszenie jakości lub zużycie moralne zabezpieczenia. Podczas wyceny i rewaluacji zabezpieczenia, którego wartość zależy od mody lub daty, szczególną uwagę należy poświęcić skutkom upływu czasu;
- h) instytucji kredytowej musi przysługiwać prawo do kontroli stanu faktycznego majątku. Instytucja stosuje zasady i procedury uwzględniające wykorzystanie prawa do kontroli stanu faktycznego; oraz
- i) instytucja kredytowa musi posiadać procedury ustalania, czy majątek przyjęty jako zabezpieczenie jest odpowiednio ubezpieczony od szkód.

Środa, 28 września 2005 r.

- 1.7. *Minimalne kryteria uznawania zabezpieczeń ekspozycji z tytułu najmu*
11. Ekspozycje wynikające z transakcji najmu traktowane są jako zabezpieczone tym samym typem nieruchomości co przedmiot najmu, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) spełnione są warunki uznania zabezpieczenia w postaci nieruchomości takiego samego typu jak przedmiot najmu, określone w ust. 8 lub 10;
 - b) oddający w najem stosuje solidny system zarządzania ryzykiem w odniesieniu do wykorzystania przedmiotu najmu, jego wieku oraz okresu przewidywanego zużycia, w tym właściwą kontrolę wartości zabezpieczenia;
 - c) istnieją solidne ramy prawne ustanawiające prawo własności najemcy do przedmiotu najmu oraz przysługującą mu z tego tytułu możliwość egzekwowania w odpowiednim terminie swoich praw jako właściciela; oraz
 - d) o ile nie określono tego przy obliczaniu wartości LGD, różnica pomiędzy wartością niespłaconej kwoty a rynkową wartością zabezpieczenia nie może zawyżać zakresu ograniczenia ryzyka kredytowego aktywów objętych umową najmu.
- 1.8. *Wymogi minimalne dotyczące uznawania innych rodzajów ochrony kredytowej rzeczywistej*
- 1.8.1 *Zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne w posiadaniu instytucji będącej stroną trzecią*
12. Ochrona określona w części 1 ust. 79 kwalifikuje się do ujęcia określonego w części 1 ust. 23, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) wierzytelność stanowiąca należność kredytobiorcy wobec instytucji będącej stroną trzecią jest oficjalnie scedowana na rzecz instytucji kredytowej udzielającej kredytu i ta cesja lub zastaw są w pełni obowiązujące i wykonalne we wszystkich właściwych jurysdykcjach;
 - b) instytucja będąca stroną trzecią jest powiadomiona o przekazaniu w zastawu lub cesji wierzytelności;
 - c) w następstwie takiego powiadomienia instytucja będąca stroną trzecią może dokonywać płatności jedynie na rzecz instytucji kredytowej udzielającej kredytu, lub na rzecz innych stron za zgodą tejże instytucji kredytowej; oraz
 - d) zastaw lub cesja są bezwarunkowe i nieodwołalne.
- 1.8.2 *Polisy ubezpieczeniowe na życie jako poręczenie kredytu*
13. Polisy ubezpieczeniowe na życie uznaje się jako poręczenie kredytu, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) firma wystawiająca ubezpieczenie na życie może zostać uznana za dostawcę ochrony kredytowej nieruchomości zgodnie z częścią 1 ust. 26;
 - b) polisa ubezpieczeniowa na życie jest oficjalnie przekazana pod zastaw lub scedowana na rzecz udzielającej kredytu instytucji kredytowej;
 - c) firmę wystawiającą ubezpieczenie na życie powiadamia się o przekazaniu pod zastaw lub cesji polisy, w następstwie czego nie może ona wypłacać kwot należnych zgodnie z umową bez zgody instytucji kredytowej udzielającej kredytu;
 - d) wartość wykupu ubezpieczenia nie podlega obniżkom;
 - e) instytucja kredytowa udzielająca kredytu musi posiadać prawo zamknięcia polisy i wypłaty w odpowiednim terminie wartości wykupu, w przypadku gdy dłużnik nie wywiąże się z płatności;
 - f) instytucja kredytowa udzielająca kredytu jest informowana przez posiadacza polisy o wszelkich zaległościach w jej opłacie;
 - g) ochrona kredytowa musi obejmować cały okres spłacania kredytu. Jeżeli nie jest to możliwe, ponieważ stosunek ubezpieczenia ulega zakończeniu przed zakończeniem stosunku kredytowego, instytucja kredytowa powinna zapewnić, iż kwota wynikająca z umowy ubezpieczenia stanowi dla niej zabezpieczenie do końca trwania umowy kredytowej; oraz
 - h) zastaw lub cesja musi obowiązywać i być wykonalna we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.

Środa, 28 września 2005 r.

2. OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA I OBLIGACJE POWIĄZANE Z RYZYKIEM KREDYTOWYM
- 2.1. *Wspólne wymogi dla gwarancji i kredytowych instrumentów pochodnych*
14. Ochrona kredytowa poprzez gwarancję lub kredytowy instrument pochodny jest uznawana, z zastrzeżeniem ust. 16, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) Ochrona kredytowa jest bezpośrednia.
 - b) Zakres ochrony kredytowej jest jasno określony i bezsporny.
 - c) Umowa o ochronie kredytowej nie zawiera żadnych klauzul, których wypełnienie leży poza bezpośrednią kontrolą kredytodawcy, które:
 - i) zezwalają dostawcy ochrony na jednostronne wypowiedzenie umowy o ochronę;
 - ii) podniosłyby efektywny koszt ochrony w wyniku obniżenia jakości kredytowej zabezpieczonej ekspozycji;
 - iii) mogłyby zwolnić dostawcę ochrony z obowiązku terminowej wypłaty, w przypadku gdy pierwotny dłużnik nie uiszcza któregokolwiek z należnych płatności; lub
 - iv) mogłyby wpłynąć na skrócenie przez dostawcę ochrony terminu rozliczenia ochrony kredytowej; oraz
 - d) Musi obowiązywać i być wykonalna we wszystkich jurysdykcjach właściwych w momencie zawarcia umowy kredytowej.
- 2.1.1 *Wymogi operacyjne*
15. Instytucja kredytowa wykazuje właściwemu organowi, że posiada odpowiednie systemy zarządzania potencjalną koncentracją ryzyka związanego ze stosowaniem gwarancji oraz kredytowych instrumentów pochodnych. Instytucja kredytowa potrafi wykazać, w jaki sposób jej strategia dotycząca stosowania kredytowych instrumentów pochodnych i gwarancji współdziała z prowadzonym przez nią procesem zarządzania ogólnym profilem ryzyka.
- 2.2. *Kontrgwarancje państwowe i inne kontrgwarancje sektora publicznego*
16. Jeżeli ekspozycja jest zabezpieczona gwarancją, która jest kontrgwarantowana przez rząd lub bank centralny, samorząd terytorialny lub organy lokalne lub podmiot sektora publicznego, wobec których roszczenia są traktowane jako roszczenia wobec rządu państwa, którego prawu organy te podlegają zgodnie z art. 78-83, wielostronny bank rozwoju, którego zobowiązania, którym przypisane jest ryzyko 0 % na mocy art. 78-83, bądź też podmiot sektora publicznego, wobec którego roszczenia są traktowane jako roszczenia wobec instytucji kredytowej zgodnie z art. 78-83, ekspozycja taka może być traktowana jako zabezpieczona gwarancją przez dany podmiot, jeżeli spełnione są następujące warunki:
- a) kontrgwarancja obejmuje wszystkie elementy ryzyka kredytowego danej należności;
 - b) zarówno pierwotna gwarancja jak i kontrgwarancja spełniają wymogi dotyczące gwarancji, określone w ust. 14, 15 i 18, z wyjątkiem wymogu bezpośredniości kontrgwarancji; oraz
 - c) właściwe organy stwierdzają, że kontrgwarancje mają mocne pokrycie, a żadne dane historyczne nie sugerują, że pokrycie takie jest efektywnie niższe od poziomu pokrycia gwarancji bezpośrednioj zapewnianej przez dany podmiot.
17. Postanowienia ust. 16 mają także zastosowanie w odniesieniu do ekspozycji zabezpieczonej kontrgwarancją przez podmioty tam niewymienione w przypadku, gdy kontrgwarancja ekspozycji jest sama bezpośrednio zabezpieczona gwarancją udzieloną przez jeden z wymienionych podmiotów i spełnione są warunki przewidziane w tym ustępie.
- 2.3. *Dodatkowe wymogi dotyczące gwarancji*
18. Gwarancja jest uznawana, jeżeli spełnione są również następujące warunki:
- a) w przypadku stwierdzenia faktu niewykonania zobowiązań lub nieuregulowania płatności przez kontrahenta, instytucja kredytowa udzielająca kredytu ma prawo we właściwym czasie zażądać od gwaranta wszelkich środków pieniężnych należnych zgodnie z warunkami ochrony. Płatność ze strony gwaranta nie zależy od tego, czy instytucja kredytowa uprzednio zażądała płatności od dłużnika. W przypadku nierzeczywistego zabezpieczenia kredytowego obejmującego hipoteczne kredyty mieszkaniowe wymogi, o których mowa w ust. 14 lit. c pkt (iii) oraz w pierwszym akapicie niniejszej litery muszą być spełnione w okresie 24 miesięcy;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) gwarancja jest wyraźnie udokumentowanym zobowiązaniem podjętym przez gwaranta; oraz
 - c) Gwarancja obejmuje, z zastrzeżeniem następnego zdania, wszystkie rodzaje płatności, których dłużnik ma dokonać w związku z należnością. W przypadku gdy określone rodzaje płatności są wyłączone z gwarancji, uznana wartość gwarancji dostosowuje się odpowiednio do jej ograniczonego zakresu.
19. W przypadku gwarancji zapewnianych w ramach systemu gwarancji wzajemnych, uznanych dla omawianych celów przez właściwe organy albo udzielanych lub kontrgwarantowanych przez podmioty, o których mowa w ust. 16, wymogi ust. 17 lit a) uznaje się za spełnione, o ile spełniony jest jeden z poniższych warunków:
- a) instytucja kredytowa udzielająca kredytu ma prawo we właściwym czasie uzyskać od gwaranta płatność tymczasową, proporcjonalną do zakresu gwarancji, stanowiącą wiarygodne oszacowanie kwoty straty ekonomicznej, jaką może ponieść taka instytucja, łącznie ze stratami z tytułu niespłaconych odsetek i innych rodzajów zobowiązań kredytobiorcy; lub
 - b) instytucja kredytowa udzielająca kredytu może wykazać, że taki sposób traktowania jest uzasadniony skutkami gwarancji wynikającymi z ochrony przed stratami, łącznie ze stratami z tytułu niespłaconych odsetek lub innych zobowiązań kredytobiorcy.
- 2.4. *Dodatkowe wymogi dotyczące kredytowych instrumentów pochodnych*
20. Kredytowy instrument pochodny jest uznawany, jeżeli spełnione są również następujące warunki:
- a) z zastrzeżeniem lit. b) zdarzenia kredytowe określone w ramach kredytowego instrumentu pochodnego obejmują co najmniej:
 - i) niezapłacenie kwot należnych zgodnie z warunkami zobowiązania bazowego obowiązującymi w momencie niezapłacenia obowiązują (przy uwzględnieniu okresu karencji zbliżonego do lub krótszego niż okres karencji zobowiązania bazowego);
 - ii) bankructwo, niewypłacalność lub niezdolność dłużnika do spłaty długów albo pisemne oświadczenie o ogólnej niezdolności do terminowej spłaty długów czy też zdarzenia o podobnym charakterze; oraz
 - iii) restrukturyzacja zobowiązania bazowego obejmująca umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub prowizji, prowadząca do zdarzenia straty kredytowej (tj. aktualizacje wartości lub innego, podobnego obciążenia rachunku zysków i strat);
 - b) jeżeli wydarzenie kredytowe określone w ramach kredytowego instrumentu pochodnego nie obejmuje restrukturyzacji zobowiązania bazowego opisanej w lit. a) pkt (iii), ochrona kredytowa może pomimo to zostać uznana, z zastrzeżeniem obniżenia uznanej wartości zgodnie z częścią 3 ust. 83;
 - c) w przypadku gdy kredytowe instrumenty pochodne zezwalają na rozliczenia gotówkowe, stosuje się sprawdzony proces wyceny, pozwalający na wiarygodne oszacowanie straty. Uzyskanie wyceny zobowiązania bazowego następującej po zdarzeniu kredytowym następuje w ściśle określonym terminie;
 - d) jeżeli w ramach rozliczenia wymagane są prawo i zdolność nabywcy ochrony do przekazania zobowiązania bazowego dostawcy zabezpieczenia, warunki zobowiązania bazowego stanowią, że nie wolno bez podania powodu odmówić zgody wymaganej do takiego przekazania; oraz
 - e) w sposób wyraźny wskazane są strony odpowiedzialne za stwierdzenie, czy nastąpiło zdarzenie kredytowe. Decyzja w tym zakresie nie należy wyłącznie od dostawcy zabezpieczenia. Nabywca ochrony ma prawo/możliwość powiadomienia dostawcy ochrony o wystąpieniu zdarzenia kredytowego.

Środa, 28 września 2005 r.

21. Niedopasowanie w ramach kredytowego instrumentu pochodnego między zobowiązaniem bazowym a zobowiązaniem referencyjnym (tj. zobowiązaniem wykorzystywanym do określenia wartości rozliczeń gotówkowych albo zobowiązaniem podlegającym dostawie) lub między zobowiązaniem bazowym i zobowiązaniem pozwalającym stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego — dozwolone jest jedynie jeżeli spełnione są poniższe warunki:
- a) zobowiązanie referencyjne lub zobowiązanie pozwalające stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego (w zależności od przypadku) posiada równy lub niższy stopień uprzywilejowania w stosunku do zobowiązania bazowego; oraz
 - b) zobowiązanie bazowe oraz dług referencyjny lub zobowiązanie pozwalające stwierdzić wystąpienie zdarzenia kredytowego (w zależności od przypadku) posiadają tego samego dłużnika (tj. ten sam podmiot prawny) oraz istnieją wykonalne na mocy prawa obustronne stwierdzenia niewykonania zobowiązań lub przyspieszenia takiego stwierdzenia.
- 2.5. Wymagania przy kwalifikacji do postępowania określonego w Załączniku VII, Część 1 ust. 4.
22. Po to, aby kwalifikować się do traktowania określonego w załączniku VII część 1 ust. 4, ochrona kredytowa w postaci gwarancji lub kredytowego instrumentu pochodnego musi spełniać następujące warunki:
- a) zobowiązanie bazowe dotyczy:
 - ekspozycji korporacyjnej, zdefiniowanej w art. 86, z wyłączeniem ekspozycji wobec zakładów ubezpieczeń i reasekuracji; lub
 - ekspozycji wobec władz regionalnych, lokalnych lub podmiotu sektora publicznego, której nie traktuje się jako ekspozycji wobec rządu centralnego lub centralnego banku, zgodnie z art. 86; lub
 - ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorstwa, zaklasyfikowanej jako ekspozycja detaliczna zgodnie z art. 86 ust. 4;
 - b) dłużnicy zobowiązania bazowego nie mogą należeć do tej samej grupy co dostawca ochrony
 - c) ekspozycja jest zabezpieczona przy pomocy jednego z następujących instrumentów:
 - proste kredytowe instrumenty pochodne o charakterze gwarancyjnym lub proste gwarancje;
 - produkty koszykowe uruchamiane pierwszym niewykonaniem zobowiązania — omawiany sposób traktowania stosuje się do tego spośród aktywów w koszyku, którego cechuje najniższa ważona ryzykiem kwota ekspozycji; lub
 - produkty koszykowe uruchamiane n-tym w kolejności niewykonaniem zobowiązania — uzyskana ochrona kwalifikuje się do rozpatrywania w ramach tej metody tylko wówczas, gdy uzyskano również uznaną ochronę obejmującą poprzednie w kolejności (n – 1) niewykonanie zobowiązania lub gdy zdarzenie niewykonania zobowiązań dotyczy już (n – 1) aktywów w koszyku. W takim przypadku omawiany sposób traktowania stosuje się do tego spośród aktywów w koszyku, którego cechuje najniższa ważona ryzykiem kwota ekspozycji;
 - d) ochrona kredytowa spełnia wymagania ustanowione w ust. 14, 15, 18, 20, 21;
 - e) waga ryzyka przypisana ekspozycji przed zastosowaniem metod określonych w załączniku VII, część 1, ust. 4 nie jest uwzględniana w żadnym aspekcie ochrony kredytowej;
 - f) instytucja kredytowa ma prawo oczekiwać płatności ze strony dostawcy ochrony kredytowej bez konieczności podejmowania środków prawnych zmierzających do ściągnięcia należności od kontrahenta. Instytucja kredytowa podejmuje odpowiednie kroki, by upewnić się w możliwie największym stopniu, że dostawca ochronny gotowy jest dokonać szybkiej płatności w razie wystąpienia zdarzenia kredytowego;
 - g) nabyta ochrona kredytowa pokrywa wszelkie straty kredytowe poniesione w zabezpieczonej części ekspozycji, które powstały w wyniku zdarzeń kredytowych określonych w umowie;

Środa, 28 września 2005 r.

- h) jeżeli struktura spłat przewiduje fizyczne rozliczenie, musi istnieć pewność prawna co do możliwości dostarczenia kredytu, obligacji lub należności warunkowej. Jeżeli instytucja kredytowa zamierza dostarczyć zobowiązanie inne niż ekspozycja bazowa, musi się upewnić, że zobowiązanie takie jest na tyle płynne, by instytucja kredytowa mogła je nabyć w celu dostawy zgodnie z umową;
- i) warunki umów o ochronie kredytowej muszą być prawnie potwierdzone na piśmie zarówno przez dostawcę ochrony kredytowej, jak i instytucję kredytową;
- j) instytucje stosują procedurę pozwalającą wykryć nadmierną korelację między wiarogodnością kredytową dostawcy ochrony i dłużnika ekspozycji bazowej spowodowaną tym, że jakość ich działań w zakresie wypełniania zobowiązań zależy od powszechnych czynników wykraczających poza systematyczne czynniki ryzyka; oraz
- k) w przypadku ochrony przeciwko ryzyku rozmycia, sprzedawca nabywanych wierzytelności nie może być członkiem tej samej grupy, co dostawca ochrony.

Część 3 — Obliczanie skutków ograniczenia ryzyka kredytowego

1. Z zastrzeżeniem przepisów części 4-6, jeżeli spełnione są przepisy części 1 i 2, obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z przepisami art. 78-83 oraz sposób obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat zgodnie z art. 84-89 może zostać zmieniony zgodnie z przepisami niniejszej części..
 2. Środki pieniężne, papiery wartościowe lub towary nabyte, pożyczone lub otrzymane w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów traktowane są jako zabezpieczenie.
1. RZECZYWISTA OCHRONA KREDYTOWA
 - 1.1. *Obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym*
 3. Inwestycje w obligacje powiązane z ryzykiem kredytowym, emitowane przez instytucję kredytową udzielającą kredytu, mogą być traktowane jako zabezpieczenie gotówkowe.
 - 1.2. *Kompensacja należności bilansowych*
 4. Kredyty udzielane przez instytucję kredytową udzielającą kredytu oraz depozyty u niej złożone, objęte kompensacją należności bilansowych, są traktowane jako zabezpieczenie gotówkowe.
 1. 3. *Umowy ramowe saldowania zobowiązań obejmujące transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym*
 - 1.3.1 Obliczanie w pełni skorygowanej wartości ekspozycji
- a) **Stosowanie korekt z tytułu zmienności opartych na metodzie „nadzorczej” lub metodzie „oszacowań własnych”**
 5. Z zastrzeżeniem ust. 12-21, korekty z tytułu zmienności, dokonywane przy obliczaniu „w pełni skorygowanej wartości ekspozycji” (E*) dla ekspozycji podlegających umowie ramowej saldowania zobowiązań obejmującej transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, oblicza się stosując metodę nadzorczą albo metodę oszacowań własnych, jak określono w ust. 30-61 odnośnie do kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych. W przypadku zastosowania metody oszacowań własnych obowiązują te same warunki i wymogi, co w przypadku kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.
 6. Pozycja netto w każdym rodzaju papierów wartościowych lub towarów obliczana jest poprzez odjęcie od całkowitej wartości papierów wartościowych lub towarów danego rodzaju, przekazanych w formie kredytu, zbytych lub dostarczonych w ramach ramowej umowy saldowania zobowiązań — całkowitej wartości papierów wartościowych lub towarów tego samego rodzaju, przyjętych w formie kredytu, nabytych lub otrzymanych w ramach tej umowy.
 7. Dla celów ust. 6 rodzaj papierów wartościowych oznacza papiery wartościowe emitowane przez ten sam podmiot, posiadające tę samą datę emisji, ten sam termin rozliczenia i podlegające tym samym warunkom oraz tym samym okresom upływnienia, co papiery wartościowe wymienione w ust. 34-59.

Środa, 28 września 2005 r.

8. Pozycja netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa ramowej umowy saldowania zobowiązań obliczana jest poprzez odjęcie od całkowitej wartości papierów wartościowych nominowanych w danej walucie, przekazanych w formie kredytu, zbytych lub dostarczonych w ramach ramowej umowy saldowania zobowiązań, powiększonej o kwotę środków pieniężnych w danej walucie, przekazanych w formie kredytu lub przelanych w ramach umowy — całkowitej wartości papierów wartościowych nominowanych w danej walucie, przyjętych w formie kredytu, nabytych lub otrzymanych w ramach umowy, powiększonej o kwotę środków pieniężnych w danej walucie przyjętych w formie kredytu lub otrzymanych w ramach umowy.
9. Korekta z tytułu zmienności odpowiadająca danemu typowi papierów wartościowych lub pozycji w środkach pieniężnych stosowana jest wartość bezwzględna dodatniej, jak i ujemnej pozycji netto w papierach wartościowych danego typu.
10. Korektę z tytułu zmienności ryzyka walutowego (f_x) należy stosować zarówno w przypadku dodatniej, jak i ujemnej pozycji netto w każdej walucie innej niż waluta rozliczeniowa ramowej umowy saldowania zobowiązań.
11. E^* oblicza się według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, [(\sum(E) - \sum(C)) + \sum(|\text{pozycja netto w każdym rodzaju papierów wartościowych}| \times H_{\text{sec}}) + (\sum|E_{fx}| \times H_{fx})]\}$$

Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane są zgodnie z art. 78-83, E jest wartością ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z art. 84-89, E jest wartością ekspozycji dla każdej z osobna ekspozycji w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

C jest wartością pożyczonych, nabytych lub otrzymanych papierów wartościowych lub towarów bądź też środków pieniężnych pożyczonych lub otrzymanych w związku z każdym takim ekspozycjom.

$\sum(E)$ jest sumą wszystkich E w ramach umowy.

$\sum(C)$ jest sumą wszystkich C w ramach umowy.

E_{fx} jest pozycją netto (dodatnią lub ujemną) w danej walucie innej niż waluta rozliczeniowa umowy, obliczoną zgodnie z ust. 8.

H_{sec} jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą danemu rodzajowi papierów wartościowych.

H_{fx} jest korektą z tytułu zmienności ryzyka walutowego.

E^* jest w pełni skorygowaną wartością ekspozycji.

b) **Stosowanie metody modeli wewnętrznych**

12. Jako rozwiązanie alternatywne wobec stosowania korekt z tytułu zmienności opartych na metodzie nadzorczej i metodzie oszacowań własnych przy obliczaniu w pełni skorygowanej wartości ekspozycji (E^*) wynikającej ze stosowania uznanej ramowej umowy saldowania zobowiązań, obejmującej transakcje z przyrzeczeniem odkupu lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub inne transakcje oparte na rynku kapitałowym, inne niż transakcje pochodne, instytucje kredytowe mogą otrzymać pozwolenie na korzystanie z metody modeli wewnętrznych, uwzględniającej płynność danych instrumentów oraz skutki korelacji pomiędzy pozycjami sekurytyzacyjnymi, objętymi umową ramową saldowania zobowiązań. Modele wewnętrzne stosowane w niniejszej metodzie pozwalają oszacować potencjalną zmianę wartości niezabezpieczonej kwoty ekspozycji ($\sum E - \sum C$). Za zgodą właściwych organów, instytucje kredytowe mogą także stosować swoje modele wewnętrzne do transakcji z opcją uzupełnienia zabezpieczenia, o ile transakcje takie są objęte dwustronną umową ramową o wzajemnym kompensowaniu zobowiązań, która spełnia wymagania określone w załączniku III część 7.
13. Instytucja kredytowa może wybrać metodę modeli wewnętrznych niezależnie od tego, czy w odniesieniu do ryzyka kredytowego do obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała przepisy art. 78-83 czy przepisy art. 84-89. Jednak jeżeli instytucja kredytowa zamierza stosować metodę modeli wewnętrznych, musi uczynić to w odniesieniu do wszystkich kontrahentów i papierów wartościowych, z wyłączeniem portfeli nieistotnych, w przypadku których dopuszcza się zastosowanie korekt z tytułu zmienności opartych na metodzie nadzorczej lub metodzie oszacowań własnych, jak określono w ust. 5-11.

Środa, 28 września 2005 r.

14. Z metody modeli wewnętrznych korzystać mogą instytucje kredytowe o uznanym wewnętrznym modelu zarządzania ryzykiem, zgodnym z przepisami załącznika V do dyrektywy 2006/.../WE.
15. Instytucje kredytowe, które nie uzyskały zezwolenia organów nadzorczych na stosowanie modelu zgodnego z dyrektywą 2006/.../WE, mogą ubiegać się u właściwych organów o uznanie wewnętrznego modelu pomiaru ryzyka do celów ust. 12-21.
16. Właściwe organy uznają taki model, stwierdziwszy, że stosowany przez daną instytucję kredytową system zarządzania ryzykiem związanym z transakcjami objętymi umową ramową saldowania zobowiązań jest solidnie opracowany i wdrożony w należyty sposób, w szczególności zaś spełnia wymienione poniżej normy jakościowe:
 - a) wewnętrzny model pomiaru ryzyka stosowany do obliczania potencjalnej zmienności cenowej jest ściśle zintegrowany z systemem codziennego zarządzania ryzykiem instytucji kredytowej i jest podstawą sprawozdań na temat ryzyka przekazywanych wyższemu szczeblowi kierowniczemu instytucji kredytowej;
 - b) instytucja kredytowa posiada jednostkę kontroli ryzyka kredytowego niezależną od jednostek transakcyjnych i podległą bezpośrednio wyższemu szczeblowi kierowniczemu. Jednostka ta musi odpowiadać za stworzenie i wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem instytucji kredytowej. Tworzy ona i analizuje codzienne sprawozdania dotyczące wyników modelu pomiaru ryzyka i niezbędnych środków w zakresie limitów pozycji;
 - c) codzienne sprawozdania przedstawiane przez jednostkę kontroli ryzyka są poddawane przeglądowi na szczeblu kierownictwa, które posiada uprawnienia do wprowadzania ograniczeń poszczególnych pozycji oraz ryzyka w ujęciu ogólnym;
 - d) instytucja kredytowa zatrudnia w swojej jednostce kontroli ryzyka wystarczający personel wykwalifikowany w zakresie korzystania z zaawansowanych modeli;
 - e) instytucja kredytowa posiada ugruntowane procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem wewnętrznych zasad i mechanizmów kontroli dotyczących ogólnego działania systemu pomiaru ryzyka;
 - f) modele instytucji kredytowej odznaczają się stwierdzonym dorobkiem w pomiarze ryzyka z dostateczną dokładnością, co potwierdza weryfikacja historyczna obejmująca dane z co najmniej jednego roku;
 - g) instytucja kredytowa często przeprowadza rygorystyczny program testów warunków skrajnych, a wyniki tych testów są poddawane przeglądowi kierownictwa, znajdując odzwierciedlenie w ustanawianych przez nie zasadach i limitach;
 - h) instytucja kredytowa musi przeprowadzać, w ramach procesu audytu wewnętrznego, niezależny przegląd systemu pomiaru ryzyka. Przegląd taki musi obejmować zarówno działalność jej jednostek handlowych, jak i niezależnej jednostki kontroli ryzyka;
 - i) instytucja kredytowa co najmniej raz w roku przeprowadza przegląd systemu zarządzania ryzykiem; oraz
 - j) model wewnętrzny odpowiada wymogom, o których mowa w załączniku III, część 6, ust. 40-42.
17. Przy obliczaniu potencjalnej zmiany wartości spełnione są następujące normy minimalne:
 - a) obliczanie potencjalnej zmiany wartości co najmniej raz dziennie;
 - b) jednostronny przedział ufności 99 %;
 - c) pięciodniowy ekwiwalent okresu upłynnienia, z wyjątkiem transakcji innych niż transakcje z przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych lub transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych, dla których stosuje się dziesięciodniowy ekwiwalent okresu upłynnienia;
 - d) rzeczywisty okres obserwacji historycznych wynosi co najmniej jeden rok, z wyjątkiem przypadków w których znaczny wzrost zmienności cenowej uzasadnia krótszy okres obserwacji; oraz
 - e) aktualizacja zbioru danych co trzy miesiące.
18. Właściwe organy wymagają, aby wewnętrzny model pomiaru ryzyka obejmował odpowiednio dużą liczbę czynników ryzyka, a tym samym wszystkie istotne ryzyka cenowe.

Środa, 28 września 2005 r.

19. Właściwe organy mogą zezwolić instytucji kredytowej na stosowanie korelacji empirycznych w ramach kategorii ryzyka i pomiędzy kategoriami ryzyka, o ile stwierdzą, że stosowany przez instytucję kredytową system pomiaru korelacji jest pewny i stosowany w sposób należyty.
20. W pełni skorygowaną wartość ekspozycji (E^*) dla instytucji kredytowych stosujących metodę modeli wewnętrznych oblicza się według następującego wzoru:

$$E^* = \max \{0, [(\sum (E) - \sum (C) + (\text{wynik VaR modeli wewnętrznych})]\}$$

Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane są zgodnie z art. 78-83, E jest wartością ekspozycji dla każdej ekspozycji z osobna w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem i kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z art. 84-89, E jest wartością ekspozycji dla każdej ekspozycji z osobna w ramach umowy, która to wartość obowiązywałaby przy braku ochrony kredytowej.

C jest bieżącą wartością pożyczonych, nabytych lub otrzymanych papierów wartościowych, albo pożyczonych lub otrzymanych środków pieniężnych w odniesieniu do każdego takiej ekspozycji.

$\sum (E)$ jest sumą wszystkich E w ramach umowy

$\sum (C)$ jest sumą wszystkich C w ramach umowy.

21. Obliczając wartość ekspozycji ważonych ryzykiem przy użyciu modeli wewnętrznych, instytucje kredytowe korzystają z wyników modelu uzyskanych na podstawie poprzedniego dnia roboczego.

- 1.3.2. Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów lub innych transakcji opartych na rynku kapitałowym objętych umowami ramowymi saldowania zobowiązań

Metoda standardowa

22. E^* obliczane zgodnie z ust. 5-21 jest wartością ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umowami ramowymi saldowania zobowiązań do celów art. 80.

Metoda IRB

23. E^* obliczane zgodnie z ust. 5-21 jest wartością ekspozycji wobec kontrahenta z tytułu transakcji objętych umowami ramowymi saldowania zobowiązań do celów załącznika VII.

1.4. Zabezpieczenie finansowe

1.4.1 Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

24. Metoda uproszczona traktowana zabezpieczeń finansowych dostępna jest jedynie, jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem obliczane są zgodnie z art. 78-83. Instytucja kredytowa nie korzysta jednocześnie z uproszczonej i kompleksowej metody ujmowania zabezpieczeń finansowych.

Wycena

25. W ramach niniejszej metody uznanemu zabezpieczeniu finansowemu przypisuje się wartość równą jego wartości rynkowej, określonej zgodnie z częścią 2 ust. 6.

Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem

26. Tym częściom należności, które są zabezpieczone wartością rynkową uznanego zabezpieczenia przypisuje się wagę ryzyka, która obowiązywałaby zgodnie z art. 78-83, jeżeli kredytodawca posiadałby bezpośrednie ekspozycja wobec instrumentu zabezpieczenia. Waga ryzyka zabezpieczonej części należności wynosi co najmniej 20 %, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 27-29. Pozostałej części ekspozycji przypisuje się wagę ryzyka, która byłaby stosowana do niezabezpieczonej ekspozycji wobec kontrahenta zgodnie z art. 78-83.

Środa, 28 września 2005 r.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i transakcje udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych

27. Zabezpieczonej części ekspozycji z tytułu transakcji, spełniających kryteria wymienione w ust. 58 i 59, przypisuje się wagę ryzyka równą 0 %. Jeżeli kontrahent będący stroną transakcji nie jest podstawowym uczestnikiem rynku, przypisuje się wagę ryzyka równą 10 %.

Pozagiełdowe transakcje pochodne oparte na codziennej wycenie rynkowej

28. Wartościom ekspozycji określonym w załączniku III dla kredytowych instrumentów pochodnych, wyszczególnionych w załączniku IV oraz objętych codzienną wyceną rynkową, zabezpieczonych środkami pieniężnymi lub bankowymi papierami wartościowymi — przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % w zakresie objętym zabezpieczeniem, o ile nie zachodzi niedopasowanie walutowe. Wartościom ekspozycji takich transakcji, jeżeli są one zabezpieczone dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez rządy i banki centralne, którym zgodnie z art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % — przypisuje się wagę ryzyka równą 10 % w zakresie objętym zabezpieczeniem.

Dla celów niniejszego ustępu „dłużne papiery wartościowe emitowane przez Rządy i banki centralne” obejmują:

- a) dłużne papiery wartościowe emitowane przez samorządy terytorialne, ekspozycje wobec których traktowane są jak ekspozycje wobec rządu państwa, na terytorium którego owe samorządy się znajdują, zgodnie z art. 78-83;
- b) dłużne papiery wartościowe emitowane przez wielostronne banki rozwoju, którym przypisuje się wagę ryzyka równą 0 % zgodnie z art. 78-83; oraz
- c) dłużne papiery wartościowe emitowane przez organizacje międzynarodowe, którym na mocy art. 78-83 przypisuje się wagę ryzyka 0 %.

Inne transakcje

29. Można przypisać wagę ryzyka 0 %, jeżeli ekspozycja i zabezpieczenie są nominowane w tej samej walucie oraz jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:
- a) zabezpieczeniem są zdeponowane środki pieniężne lub bankowe instrumenty pieniężne
 - b) zabezpieczenie ma postać dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez rządy centralne lub banki centralne, którym na mocy art. 78-83 można przypisać wagę ryzyka równą 0 %, a do wartości rynkowej zabezpieczenia został zastosowany współczynnik dyskonta 20 %.

Do celów niniejszego ustępu dłużne papiery wartościowe emitowane przez rządy centralne lub banki centralne obejmują pozycje wymienione w ust. 28.

1.4.2 Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych

30. Aby uwzględnić czynnik zmienności cenowej do celów metody zaawansowanej traktowania zabezpieczeń finansowych, przy wycenie zabezpieczenia finansowego wartość rynkowa zabezpieczenia podlega „korekcie z tytułu zmienności”, zgodnie z ust. 34-59 poniżej.
31. Z zastrzeżeniem określonego w ust. 32 sposobu traktowania niedopasowań walutowych w pozagiełdowych transakcjach pochodnych — jeżeli zabezpieczenie jest nominowane w walucie różnej od waluty, w której nominowane jest ekspozycja bazowe — do korekty z tytułu zmienności dodaje się korektę uwzględniającą zmienność walutową, adekwatną do rodzaju zabezpieczenia, jak określono w ust. 34-59.
32. W przypadku pozagiełdowych transakcji pochodnych, objętych umowami ramowymi saldowania zobowiązań, uznanymi przez właściwe organy zgodnie z załącznikiem III, oraz jeżeli zachodzi niedopasowanie pomiędzy walutą zabezpieczenia a walutą rozliczeniową — stosuje się korektę uwzględniającą zmienność walutową. Nawet, jeżeli transakcje objęte umową ramową saldowania zobowiązań obejmują wiele walut, stosuje się tylko jedną korektę z tytułu zmienności.

Środa, 28 września 2005 r.

a) **Obliczanie wartości skorygowanych**

33. W odniesieniu do wszystkich transakcji, z wyjątkiem tych objętych uznanymi umowami ramowymi saldowania zobowiązań, wobec których ma stosować się przepisy ustanowione w ust. 5-23, wartość zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności, oblicza się w następujący sposób:

$$C_{VA} = C \times (1 - H_C - H_{FX})$$

Wartość ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności oblicza się w następujący sposób:

$$E_{VA} = E \times (1 + H_E), \text{ oraz w przypadku pozagiełdowych transakcji pochodnych: } E_{VA} = E.$$

W pełni skorygowaną wartość ekspozycji, uwzględniającą zarówno zmienność, jak i łagodzące ryzyko skutki zabezpieczenia, oblicza się w następujący sposób:

$$E^* = \max \{0, [E_{VA} - C_{VAM}]\}$$

Gdzie:

E jest wartością ekspozycji, która zostałaby określona zgodnie z art. 78-83 lub art. 84-89 (stosownie do przypadku), jeżeli ekspozycja nie byłaby zabezpieczona. W tym celu instytucje kredytowe, obliczające wartości ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 78-83, stosują dla wartości ekspozycji pozycji pozabilansowych, określonych w załączniku II, wartość 100 % zamiast określonych w art. 78 ust. 1 odpowiednich udziałów procentowych; podobnie instytucje kredytowe, obliczające wartości ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 84-89, stosują dla obliczania wartości ekspozycji pozycji określonych w załączniku VII, część 3, ust. 9-11 współczynnik konwersji w wysokości 100 % zamiast współczynników konwersji i udziałów procentowych określonych w tych ustępach.

E_{VA} jest kwotą ekspozycji skorygowaną o czynnik zmienności.

C_{VA} jest wartością zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności.

C_{VAM} jest wartością C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów rozliczenia zgodnie z przepisami części 4.

H_E jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą ekspozycji (E), obliczoną zgodnie z ust. 34-59.

H_C jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą zabezpieczeniu, obliczoną zgodnie z ust. 34-59.

H_{FX} jest korektą z tytułu zmienności odpowiadającą niedopasowaniu walutowemu, obliczoną zgodnie z ust. 34-59.

E^* jest w pełni skorygowaną wartością ekspozycji, uwzględniającą zmienność i łagodzące ryzyko skutki zabezpieczenia.

b) **Obliczanie korekty z tytułu zmienności**

34. Korekty z tytułu zmienności można obliczyć na dwa sposoby: zgodnie z metodą nadzorczą lub na podstawie metody oszacowań własnych.
35. Instytucja kredytowa może zdecydować się na stosowanie korekty z tytułu zmienności według metody nadzorczej lub metody oszacowań własnych niezależnie od tego, czy do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem wybrała przepisy art. 78-83 czy 84-89. Jednak, jeżeli instytucje kredytowe zamierzają stosować metodę oszacowań własnych, muszą ją stosować w odniesieniu do wszystkich rodzajów instrumentów, z wyjątkiem portfeli nieistotnych, gdzie dopuszcza się stosowanie metody nadzorczej.

Jeżeli zabezpieczenie składa się z szeregu uznanych pozycji, korekta z tytułu zmienności wynosi $H = \sum_i a_i H_i$, przy czym a_i jest proporcją danej pozycji do całego zabezpieczenia, a H_i jest korektą z tytułu zmienności stosowaną do tej pozycji.

Środa, 28 września 2005 r.

(i) Nadzorcze korekty z tytułu zmienności

36. W ramach metody nadzorczej stosuje się korekty z tytułu zmienności (przy założeniu codziennej aktualizacji wartości), przedstawione w tabelach 1-4.

KOREKTY Z TYTUŁU ZMIENNOŚCI

Tabela 1

Stopień jakości kredytowej, z którym związana jest rating dłużnego papieru wartościowego	Rzeczywisty termin rozliczenia	Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w części 1 ust. 7 lit. b)			Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w części 1 pkt 7 lit. c) i d)		
		Dwudziestodniowy okres upłynienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynienia (%)	Pięciodniowy okres upłynienia (%)	Dwudziestodniowy okres upłynienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynienia (%)	Pięciodniowy okres upłynienia (%)
1	≤ 1 rok	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
	>1 ≤ 5 lat	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	> 5 lat	5,657	4	2,828	11,314	8	5,657
2-3	≤ 1 rok	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	>1 ≤ 5 lat	4,243	3	2,121	8,485	6	4,243
	> 5 lat	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485
4	≤ 1 rok	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	>1 ≤ 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	> 5 lat	21,213	15	10,607	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy

Tabela 2

Stopień jakości kredytowej, z którym związana jest rating krótkoterminowego dłużnego papieru wartościowego	Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w części 1, ust. 7 lit. b), z ratingami krótkoterminowymi			Korekty z tytułu zmienności dłużnych papierów wartościowych emitowanych przez podmioty opisane w części 1, ust. 7 lit. c) i d), z ratingiem krótkoterminowym		
	Dwudziestodniowy okres upłynienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynienia (%)	Pięciodniowy okres upłynienia (%)	Dwudziestodniowy okres upłynienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynienia (%)	Pięciodniowy okres upłynienia (%)
1	0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

Środa, 28 września 2005 r.

Tabela 3

Inne rodzaje zabezpieczeń lub ekspozycji			
	Dwudziestodniowy okres upłynnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynnienia (%)	Pięciodniowy okres upłynnienia (%)
Akcje objęte indeksem głównym, obligacje zamienne objęte indeksem głównym	21,213	15	10,607
Inne papiery kapitałowe lub obligacje zamienne notowane na uznanej giełdzie	35,355	25	17,678
Środki pieniężne	0	0	0
Złoto	21,213	15	10,607

Tabela 4

Korekta z tytułu zmienności w przypadku niedopasowania walutowego		
Dwudziestodniowy okres upłynnienia (%)	Dziesięciodniowy okres upłynnienia (%)	Pięciodniowy okres upłynnienia (%)
11,314	8	5,657

37. W przypadku zabezpieczonych transakcji kredytowych okres upłynnienia wynosi 20 dni roboczych. W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu (z wyjątkiem przypadków, w których transakcje te obejmują transfer towarów lub gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów) oraz transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych, okres upłynnienia wynosi 5 dni roboczych. W przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym okres upłynnienia wynosi 10 dni roboczych.
38. Stopień jakości kredytowej w tabelach 1-4 oraz w ust. 39-41, z którym związany jest rating dłużnego papieru wartościowego, jest stopniem przypisanym przez właściwe organy danemu ratingowi na mocy art. 78-83. Do celów niniejszego ustępu stosuje się także przepisy części 1 ust. 10.
39. W przypadku nieuznanych papierów wartościowych lub towarów, przekazanych w formie kredytu lub zbywanych w ramach transakcji z przyrzeczeniem odkupu lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych lub towarów, korekta z tytułu zmienności jest tożsama z korektą stosowaną w przypadku papierów kapitałowych nieobjętych głównym indeksem, notowanych na uznanej giełdzie.
40. W przypadku uznanych jednostek przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania korekta z tytułu zmienności jest średnią ważoną korekt z tytułu zmienności, jaką można zastosować do składników majątkowych, w które fundusz zainwestował, z uwzględnieniem okresu upłynnienia transakcji określonego w ust. 37. Jeżeli instytucja kredytowa nie zna wartości majątkowych, w które zainwestował fundusz, to korekta z tytułu zmienności jest najwyższą korektą z tytułu zmienności, jaką można zastosować do wszelkich aktywów, w które fundusz ma prawo inwestować.
41. W przypadku dłużnych papierów wartościowych bez ratingu, emitowanych przez instytucje spełniające kryteria uznawania zawarte w części 1 ust. 8, korekty z tytułu zmienności są takie same jak w przypadku papierów wartościowych emitowanych przez instytucje lub przedsiębiorstwa, posiadające zewnętrzny rating, któremu przypisany jest stopień jakości kredytowej równy 2 lub 3.

(ii) Oszacowania własne korekt z tytułu zmienności

42. Właściwe organy zezwalają instytucjom kredytowym spełniającym wymogi określone w ust. 47-56 na stosowanie oszacowań własnych zmienności w celu obliczania korekt z tytułu zmienności stosowanych do zabezpieczeń i ekspozycji.

Środa, 28 września 2005 r.

43. Jeżeli dłużne papiery wartościowe posiadają rating uznanej instytucji ECAI, równy klasie inwestycyjnej lub wyższy, właściwe organy mogą zezwolić instytucji kredytowej na obliczanie szacunkowej wartości zmienności w odniesieniu do każdej kategorii papierów wartościowych.
44. Przy określaniu odpowiednich kategorii instytucja kredytowa uwzględnia rodzaj emitenta papierów wartościowych, zewnętrzną ocenę ratingową takich papierów, rzeczywisty termin rozliczenia i zmodyfikowany okres średni okres zwrotu. Oszacowania zmienności muszą być reprezentatywne dla papierów wartościowych objętych przez instytucję kredytową daną kategorią.
45. W przypadku dłużnych papierów wartościowych, które posiadają rating uznanej instytucji ECAI, który odpowiada ratingowi poniższej jakości inwestycyjnej oraz w przypadku innych uznanych zabezpieczeń — korekty z tytułu zmienności muszą być obliczane osobno dla każdej pozycji.
46. Instytucje kredytowe stosujące metodę oszacowań własnych muszą oszacować zmienność zabezpieczenia lub niedopasowania walutowego, nie uwzględniając przy tym korelacji pomiędzy niezabezpieczonym ekspozycjom, zabezpieczeniem lub kursami wymiany.

Kryteria ilościowe

47. Przy obliczaniu korekt zmienności stosuje się jednostronny przedział poufności 99 %.
48. W przypadku zabezpieczonej transakcji kredytowej okres upłynnienia wynosi 20 dni roboczych, w przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu (z wyjątkiem przypadków, w których transakcje te obejmują transfer towarów lub gwarantowanych praw związanych z tytułem do towarów oraz z wyjątkiem transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych) okres upłynnienia wynosi 5 dni roboczych, a w przypadku innych transakcji opartych na rynku kapitałowym 10 dni roboczych.
49. Instytucje kredytowe mogą stosować korekty z tytułu zmienności obliczone w oparciu o krótsze lub dłuższe okresy upłynnienia i przeskalowane w górę lub w dół w zależności od okresu upłynnienia określonego w ust. 48 dla danego rodzaju transakcji, przy zastosowaniu wzoru pierwiastka kwadratowego czasu:

$$H_M = H_N \sqrt{T_M / T_N}$$

gdzie T_M stanowi odpowiedni okres upłynnienia;

H_M jest wartością korekty z tytułu zmienności dla danego T_M ;

H_N jest korektą z tytułu zmienności opartą na okresie upłynnienia T_N ;

50. Instytucje kredytowe uwzględniają brak płynności aktywów niższej jakości. W razie wątpliwości co do płynności zabezpieczenia okres upłynnienia korygowany jest w górę. Instytucje kredytowe rozpoznają również przypadki, w których dane historyczne mogą zaniżać potencjalną zmienność, np. sztywny kurs walutowy. W takich przypadkach stosuje się symulację warunków skrajnych.
51. Okres obserwacji historycznych (okres próby) wykorzystywany do obliczania korekt zmienności wynosi co najmniej rok. W przypadku instytucji kredytowych stosujących w odniesieniu do okresu obserwacji historycznej system ważenia lub inne metody efektywny okres obserwacji wynosi co najmniej jeden rok (to jest średnia ważona numerów poszczególnymi obserwacji nie jest krótszy niż 6 miesięcy). Właściwe organy mogą wymagać od instytucji kredytowej obliczenia korekt z tytułu zmienności przy wykorzystaniu krótszego okresu obserwacji, uznając, że jest to uzasadnione znacznym wzrostem zmienności cenowej.
52. Instytucje kredytowe aktualizują zbiory danych co najmniej raz na trzy miesiące oraz za każdym razem, gdy zachodzą istotne zmiany cen rynkowych. Oznacza to, że korekty z tytułu zmienności oblicza się co najmniej raz na trzy miesiące.

Środa, 28 września 2005 r.

Kryteria jakościowe

53. Oszacowania zmienności stosowane są w codziennym procesie zarządzania ryzykiem instytucji kredytowej również w odniesieniu do wewnętrznych limitów ekspozycji.
54. Jeżeli okres upłynnienia stosowany przez instytucję kredytową w codziennym procesie zarządzania ryzykiem jest dłuższy niż okres określony w niniejszej części dla danego rodzaju transakcji, korekty z tytułu zmienności instytucji kredytowej zostają przeskalowane zgodnie z wzorem pierwiastka kwadratowego czasu określonym w ust. 49.
55. Instytucja kredytowa powinna wdrożyć procedury monitorowania i zapewniania zgodności z udokumentowanym zbiorem zasad i mechanizmów kontroli dotyczących działania systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i włączania tych oszacowań do procesu zarządzania ryzykiem.
56. W ramach wewnętrznego procesu kontroli instytucji kredytowej prowadzi się regularnie niezależne przeglądy systemu szacowania korekt z tytułu zmienności. Co najmniej raz w roku dokonuje się ogólnego przeglądu całego systemu szacowania korekt z tytułu zmienności i ich włączania do procesu zarządzania ryzykiem instytucji kredytowej. Przegląd taki obejmuje co najmniej następujące aspekty:
- włączenie oszacowanych korekt z tytułu zmienności do codziennego procesu zarządzania ryzykiem;
 - zatwierdzenie wszelkich istotnych zmian w procesie szacowania korekt z tytułu zmienności;
 - sprawdzenie spójności, terminowości oraz rzetelności źródeł danych wykorzystywanych w systemie szacowania korekt z tytułu zmienności, w tym ocena stopnia niezależności takich źródeł; oraz
 - dokładność i poprawność założeń dotyczących zmienności.

(iii) Przeskalowanie korekty z tytułu zmienności

57. Korekty z tytułu zmienności określone w ust. 36-41 są stosowane w przypadku przeprowadzania codziennej aktualizacji. Podobnie, jeżeli instytucja kredytowa stosuje własne oszacowania korekt z tytułu zmienności zgodnie z ust. 42-56, muszą być one obliczane przede wszystkim na podstawie codziennie aktualizowanej wyceny. Jeżeli aktualizacja odbywa się rzadziej niż raz dziennie, stosuje się większe korekty z tytułu zmienności. Oblicza się je poprzez przeskalowanie korekt z tytułu zmienności dla codziennej wyceny za pomocą następującego wzoru „pierwiastka kwadratowego czasu”:

$$H = H_M \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

gdzie:

H stanowi stosowaną korektę z tytułu zmienności

H_M stanowi korektę z tytułu zmienności przy codziennej aktualizacji wyceny

N_R stanowi rzeczywistą liczbę dni roboczych pomiędzy aktualizacjami

T_M stanowi okres upłynnienia dla danego rodzaju transakcji.

(iv) Warunki stosowania korekty z tytułu zmienności równej 0 %

58. Jeżeli instytucja kredytowa stosuje korekty z tytułu zmienności według metody nadzorczej lub metody oszacowań własnych i jeżeli spełnione są warunki określone w lit. a)-h), zezwala się instytucjom kredytowym na niestosowanie korekt z tytułu zmienności obliczonych zgodnie z ust. 34-57 i stosowanie zamiast nich korekty równej 0 % w odniesieniu do transakcji z przyrzeczeniem odkupu i transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki papierów wartościowych. Z możliwości tej nie mogą korzystać instytucje kredytowe stosujące metodę modeli wewnętrznych, określoną w ust. 12-21.
- Zarówno ekspozycja jak i zabezpieczenie stanowią środki pieniężne lub obligacje zabezpieczone rządów lub banków centralnych w rozumieniu przepisów części 1 ust. 7 lit. b), którym zgodnie z art. 78-83 można przypisać wagę ryzyka w wysokości 0 %;

Środa, 28 września 2005 r.

- b) Zarówno ekspozycja jak i zabezpieczenie są nominowane w tej samej walucie;
 - c) Termin rozliczenia transakcji nie przekracza jednego dnia albo zarówno ekspozycja, jak i zabezpieczenie, podlegają codziennej wycenie rynkowej lub codziennej korekcie wartości depozytu zabezpieczającego.
 - d) Zakłada się, że okres pomiędzy ostatnią wyceną rynkową następującą przed dokonaniem przez kontrahenta uzupełnienia wartości depozytu zabezpieczającego a upłynięciem zabezpieczenia nie przekracza czterech dni roboczych;
 - e) Transakcja jest zawarta w ramach systemu rozliczeń, sprawdzonego dla danego typu transakcji;
 - f) Dokumentacja umowy jest standardową dokumentacją rynkową, stosowaną w transakcjach z przyrzeczeniem odkupu lub transakcjach pożyczki danego rodzaju papierów wartościowych;
 - g) Transakcja podlega dokumentacji określającej, że jeżeli kontrahent nie dopełni obowiązku dostarczenia środków pieniężnych lub papierów wartościowych lub uzupełnienia zabezpieczenia albo też w inny sposób nie wykona zobowiązań, wówczas transakcja ta podlega natychmiastowemu rozwiązaniu; oraz
 - h) Kontrahent jest uważany przez właściwe organy za „podstawowego uczestnika rynku”. Za podstawowych uczestników rynku uznaje się następujące podmioty:
 - Podmioty wymienione w ust. 7 lit. b) części 1, ekspozycja, którym przypisano wagę ryzyka równą 0 % na mocy art. 78-83;
 - instytucje;
 - inne spółki finansowe (łącznie z firmami ubezpieczeniowymi), ekspozycje którym przypisano wagę ryzyka równą 20 % na mocy art. 78-83, lub które — to w przypadku instytucji kredytowych obliczających kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat na mocy art. 83-89 — nie posiadają ratingu uznanej instytucji ECAI i które oceniono wewnętrznie jako cechujące się prawdopodobieństwem niewykonania zobowiązania równym prawdopodobieństwu wynikającemu z ratingu ECAI, z którym właściwe organy zdecydowały związać stopień jakości kredytowej równy lub wyższy niż dwa, zgodnie z zasadami ważenia ryzykiem ekspozycji wobec podmiotów korporacyjnych na mocy art. 78-83.
 - regulowane przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania podlegające wymaganiom kapitałowym lub wymaganiom w zakresie dźwigni finansowej;
 - nadzorowane fundusze emerytalne; oraz
 - uznane organizacje rozliczeniowe.
59. Jeżeli właściwe organy zezwalają na stosowanie traktowania określonego w ust. 58 dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych emitowanych przez rząd lub transakcji udzielania lub otrzymania pożyczki takich papierów, wówczas inne właściwe organy mogą zezwolić instytucjom kredytowym zarejestrowanym w danym państwie na stosowanie tego samego podejścia wobec danego rodzaju transakcji.

c) **Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat**

Metoda standardowa

60. E* obliczone zgodnie z ust. 33 uznawane jest za wartość ekspozycji do celów art. 80. W odniesieniu do pozycji pozabilansowych, określonych w załączniku II, E* jest wartością, wobec której są stosowane wielkości procentowe, określone w art. 78 ust. 1, w celu ustalenia wartości ekspozycji.

Metoda IRB

61. Współczynnik LGD* obliczony zgodnie z niniejszym ustępem traktowany jest jako współczynnik LGD do celów załącznika VII.

$$\text{LGD}^* = \text{LGD} \times [(E^*/E)]$$

gdzie:

Współczynnik LGD jest kwotą stratą z tytułu niewykonania zobowiązań, która odnosiłaby się do ekspozycji zgodnie z art. 84-89, gdyby ekspozycja nie była zabezpieczona;

E jest wartością ekspozycji obliczoną zgodnie z ust. 33;

E* jest wartością obliczaną zgodnie z ust. 33.

Środa, 28 września 2005 r.

1.5. *Inne uznane zabezpieczenia do celów art. 84-89*

1.5.1 Wycena

a) **Zabezpieczenie w formie nieruchomości**

62. Niezależny rzeczoznawca wycenia nieruchomość na poziomie lub poniżej wartości rynkowej. W Państwach Członkowskich posiadających surowe kryteria oceny wartości bankowo-hipotecznej, określone w przepisach ustawowych lub wykonawczych, nieruchomość może być wyceniona przez niezależnego rzeczoznawcę na poziomie lub poniżej wartości bankowo-hipotecznej.
63. „Wartość rynkowa” oznacza szacunkową kwotę, za którą zainteresowany nabywca powinien zakupić daną nieruchomość od właściciela zainteresowanego sprzedażą na przyjętych warunkach rynkowych, podjąwszy odpowiednie wysiłki w celu znalezienia najlepszego nabywcy, gdzie każda ze stron posiada niezbędną wiedzę oraz działa rozważnie i bez przymusu. Wartość rynkowa jest jasno i przejrzysto udokumentowana.
64. „Wartość bankowo-hipoteczna” oznacza wartość nieruchomości określoną w drodze ostrożnej oceny przyszłej zbywalności nieruchomości przy uwzględnieniu długoterminowych cech nieruchomości, warunków normalnych i specyficznych dla lokalnego rynku, obecnego wykorzystania oraz odpowiednich alternatywnych zastosowań nieruchomości. W ocenie wartości bankowo-hipotecznej nie uwzględnia się czynników spekulacyjnych. Wartość bankowo-hipoteczna jest jasno i przejrzysto udokumentowana.
65. Wartość zabezpieczenia jest wartością rynkową lub wartością bankowo-hipoteczną pomniejszoną tak by uwzględnić wyniki monitorowania wartości wymaganego zgodnie z częścią 2 ust. 8 oraz wszelkie wcześniejsze roszczenia do nieruchomości.

b) **Wierzytelności**

66. Wartość wierzytelności jest kwotą z tytułu wierzytelności.

c) **Inne rodzaje zabezpieczenia rzeczowego**

67. Majątek wyceniany jest zgodnie z wartością rynkową, czyli szacunkową kwotą za którą zainteresowany nabywca powinien w dniu wyceny zakupić daną nieruchomość od właściciela zainteresowanego sprzedażą w drodze bezpośredniej transakcji.

1.5.2 Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat

a) **Traktowanie ogólne**

68. Współczynnik LGD* (efektywna strata z tytułu niewykonania zobowiązań), obliczany zgodnie z ust. 69-72, traktowany jest do celów załącznika VII jako równy współczynnikowi LGD.
69. Jeżeli stosunek wartości zabezpieczenia (C) do wartości ekspozycji (E) jest niższy niż wartość progowa C* (minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji), jak określono w tabeli 5, to wartość LGD* jest równa wartości LGD, ustalonej w załączniku VII dla niezabezpieczonych ekspozycji wobec danego kontrahenta.
70. Jeżeli współczynnik wartości zabezpieczenia do wartości ekspozycji przekracza drugą, wyższą wartość progową C** (tj. poziom zabezpieczenia wymagany, aby być w pełni uznanym przy wyliczaniu współczynnika LGD) zgodnie z tabelą 5, to LGD* jest równy wartościom określonym w tabeli 5.
71. Jeżeli wymagany poziom zabezpieczenia C** nie został osiągnięty w odniesieniu do ekspozycji jako całości, ekspozycja traktowana jest jako dwie — część w stosunku, do której osiągnięto wymagany poziom zabezpieczenia C** oraz część pozostała.
72. W tabeli 5 przedstawiono odpowiednie współczynniki LGD* oraz wymagane poziomy zabezpieczenia dla zabezpieczonych części ekspozycji:

Środa, 28 września 2005 r.

Tabela 5

LGD* dla należności uprzywilejowanych lub warunkowych należności uprzywilejowanych

	LGD* dla należności uprzywilejowanych lub warunkowych należności uprzywilejowanych	LGD* dla należności podporządkowanych lub warunkowych należności podporządkowanych	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C*)	Minimalny wymagany poziom zabezpieczenia ekspozycji (C**)
Wierzytelności	35 %	65 %	0 %	125 %
Nieruchomości mieszkalne/ nieruchomości komercyjne	35 %	65 %	30 %	140 %
Inne zabezpieczenia	40 %	70 %	30 %	140 %

Na zasadzie odstępstwa, do 31 grudnia 2012 r. właściwe organy mogą, z zastrzeżeniem wskazanych poziomów zabezpieczenia określonych w tabeli 5:

- zezwolić instytucjom kredytowym na przypisanie współczynnika LGD wynoszącego 30 % ekspozycjom uprzywilejowanym w formie dzierżawy nieruchomości komercyjnych oraz
- zezwolić instytucjom kredytowym na przypisanie współczynnika LGD wynoszącego 35 % ekspozycjom uprzywilejowanym w formie dzierżawy sprzętu.
- dla ekspozycji uprzywilejowanych, zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi, stosuje się LGD w wysokości 30 %.

Pod koniec tego okresu zastosowanie wspomnianego odstępstwa zostanie poddane przeglądowi.

b) **Alternatywne traktowanie zabezpieczenia w formie nieruchomości**

73. Z zastrzeżeniem wymogów niniejszego ustępu i ust. 74 oraz jako alternatywa dla traktowania określonego w ust. 68-72, właściwe organy Państwa Członkowskiego mogą zezwolić instytucjom kredytowym na przypisanie wagi ryzyka równej 50 % w odniesieniu do części ekspozycji w pełni zabezpieczonej nieruchomością mieszkalną lub komercyjną, znajdującą się na terytorium Państwa Członkowskiego, jeżeli posiadają dowody na to, że właściwe rynki są dobrze rozwinięte i ugruntowane, a stopa strat z tytułu udzielonych kredytów, zabezpieczonych odpowiednio nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi nie przekracza następujących limitów:
 - straty wynikające z transakcji kredytowych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi odpowiednio do 50 % wartości rynkowej (lub w stosownym przypadku 60 % wartości bankowo-hipotecznej, jeżeli wartość ta jest niższa) nie przekraczają w żadnym roku 0,3 % wartości niespłaconych kredytów zabezpieczonych przez ten rodzaj nieruchomości
 - całkowite straty z transakcji kredytowych zabezpieczonych odpowiednio nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi nie przekraczają w żadnym roku 0,5 % wartości należności kredytowych zabezpieczonych tym rodzajem nieruchomości.
74. Jeżeli w danym roku jeden z warunków wymienionych w ust. 73 nie jest spełniony, tego rodzaju traktowanie ryzyka przestanie być uznawane, do czasu aż warunki zostaną spełnione w którymś z kolejnych lat.
75. Właściwe organy, które nie zezwalają na traktowanie określone w ust. 73, mogą zezwolić instytucji kredytowej na przypisanie wag ryzyka dozwolonych w ramach danego sposobu traktowania odnośnie do ekspozycji zabezpieczonych odpowiednio nieruchomościami mieszkalnymi lub komercyjnymi, znajdującymi się na terytorium tych Państw Członkowskich, których właściwe organy zezwalają na takie traktowanie, zgodnie z warunkami stosowanymi w danym Państwie Członkowskim.
- 1.6. *Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat w przypadku mieszanych puli zabezpieczeń*
76. Jeżeli kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oraz kwoty oczekiwanych strat obliczane są zgodnie z art. 84-89, a ekspozycja posiada zarówno zabezpieczenie finansowych, jak i inną uznaną formę zabezpieczenia, współczynnik LGD* (efektywna strata z tytułu niewykonania zobowiązań) traktowany do celów załącznika VII jako LGD, oblicza się w następujący sposób.

Środa, 28 września 2005 r.

77. Instytucja kredytowa zobowiązana jest do podziału wartości ekspozycji skorygowanej o czynnik zmienności (tj. wartości po zastosowaniu korekty z tytułu zmienności określonej zgodnie z ust. 33) na części, z których każda objęta jest tylko jednym rodzajem zabezpieczenia. Oznacza to, że instytucja kredytowa musi podzielić ekspozycję na część objętą uznanym zabezpieczeniem finansowym, część objętą zabezpieczeniem w postaci wpływów z wierzytelności, części objęte zabezpieczeniem w formie nieruchomości komercyjnych lub nieruchomości mieszkalnych, część objętą innym uznanym zabezpieczeniem oraz odpowiednio część niezabezpieczoną.
78. Współczynnik LGD* dla każdej części ekspozycji obliczany jest osobno zgodnie z odpowiednimi przepisami niniejszego załącznika.
- 1.7. *Inne rodzaje ochrony kredytowej rzeczywistej*
- 1.7.1 *Depozyty u instytucji będących stronami trzecimi*
79. Jeżeli spełnione są warunki określone w części 2 ust. 12, ochronę kredytową wchodzącą w zakres części 1 ust. 23 można traktować jako gwarancję instytucji będącej stroną trzecią.
- 1.7.2 *Polisy ubezpieczeniowe na życie jako poręczenie kredytu*
80. Jeżeli spełnione są warunki określone w części 2 ust. 13, ochronę kredytową wchodzącą w zakres przepisów części 1 ust. 24 można traktować jako gwarancję firmy wystawiającej ubezpieczenie na życie. Wartość uznanej ochrony kredytowej jest wartością wykupu polisy ubezpieczeniowej.
- 1.7.3 *Papiery wartościowe instytucji z opcją odkupu na żądanie*
81. Instrumenty uznane na mocy części 1 ust. 25 można traktować jako gwarancję instytucji emitującej.
82. Wartość uznanej ochrony kredytowej jest wtedy następująca:
- a) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie nominalnej, wówczas kwota ta stanowi wartość ochrony;
 - b) jeżeli instrument podlega odkupowi po cenie rynkowej, wówczas wartością ochrony jest wartość instrumentu wycenionego w taki sam sposób, jak dłużne papiery wartościowe określone w części 1 ust. 8.
2. OCHRONA KREDYTOWA NIERZECZYWISTA
- 2.1. *Wycena*
83. Wartość ochrony kredytowej nierzeczywistej (G) jest kwotą, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiścić w przypadku niewykonania zobowiązania lub niedotrzymania terminu płatności przez kredytodawcę, czy też zaistnienia innych określonych zdarzeń kredytowych. W przypadku kredytowych instrumentów pochodnych, które do zdarzeń kredytowych nie zaliczają restrukturyzacji zobowiązania bazowego obejmującej umorzenie lub odroczenie spłaty kwoty głównej, odsetek lub prowizji prowadzących do zdarzenia straty kredytowej (tj. aktualizacje wartości lub innego podobnego obciążenia rachunku zysków i strat).
- a) wartość ochrony kredytowej obliczona zgodnie z pierwszym zdaniem niniejszego ustępu zostaje obniżana o 40 %, jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiścić, nie przekracza wartości ekspozycji; lub
 - b) wartość ochrony kredytowej może wynosić maksymalnie 60 % wartości ekspozycji, jeżeli kwota, którą dostawca ochrony zobowiązał się uiścić, przekracza wartość ekspozycji.
84. Jeżeli ochrona kredytowa nierzeczywista nominowana jest w walucie innej niż waluta, w której nominowana jest ekspozycja (niedopasowanie walutowe) wartość zabezpieczenia ryzyka kredytowego zostaje obniżana poprzez zastosowanie korekty z tytułu zmienności HFX w następujący sposób:

$$G^* = G \times (1 - H_{FX})$$

Środa, 28 września 2005 r.

gdzie

G stanowi nominalną kwotę ochrony kredytowej;

G* stanowi wartość G skorygowaną o ryzyko walutowe, a

H_{FX} jest korektą z tytułu zmienności obejmującą każde niedopasowanie walutowe między ochroną kredytową a zobowiązaniem bazowym.

Jeżeli nie zachodzi niedopasowanie walutowe

$G^* = G$

85. Korekta z tytułu zmienności stosowana w przypadku niedopasowania walutowego może być obliczana na podstawie metodę nadzorczej lub metody oszacowań własnych, określonych w ust. 34-57.

2.2. *Obliczanie kwot ekspozycji ważonych ryzykiem i kwot oczekiwanych strat*

2.2.1 *Ochrona częściowa — podział na transze*

86. Jeżeli instytucja kredytowa przenosi część ryzyka kredytowego w jednej lub więcej transzach, stosuje się zasady określone w art. 94-101. Progi istotności, poniżej których nie dokonuje się płatności w przypadku straty, uważane są za równoważne zachowanym pozycjom pierwszej straty oraz skutkujące transferem ryzyka podzielonym na transze.

2.2.2 *Metoda standardowa*

a) ***Ochrona pełna***

87. Do celów art. 80, wartość g stanowi wagę ryzyka przypisywaną ekspozycji w pełni objętej ochroną nierzeczywistą (G_A),

gdzie:

g stanowi wagę ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, określoną w art. 78-83, a

G_A oznacza wartość G*, obliczoną zgodnie z ust. 85, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów rozliczenia zgodnie z częścią 4.

b) ***Ochrona częściowa — równość pod względem uprzywilejowania***

88. Jeżeli zabezpieczona kwota jest mniejsza niż wartość ekspozycji, a zabezpieczone i niezabezpieczone części są równe pod względem uprzywilejowania — tj. instytucja kredytowa i dostawca zabezpieczenia mają proporcjonalny udział w pokryciu strat — przyznaje się proporcjonalną ulgę w funduszach regulacyjnych. Do celów art. 80 kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem oblicza się według następującego wzoru:

$$(E - G_A) \times r + G_A \times g$$

gdzie:

E jest wartością ekspozycji;

G_A oznacza wartość G*, obliczoną zgodnie z ust. 85, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów rozliczenia zgodnie z częścią 4.

r stanowi wagę ryzyka ekspozycji wobec dłużnika, określoną w art. 78-83;

g stanowi wagę ryzyka ekspozycji wobec dostawcy ochrony, określoną w art. 78-83.

Środa, 28 września 2005 r.

c) **Gwarancje państwowe**

89. Właściwe organy mogą rozszerzyć traktowanie określone w załączniku VI część 1 ust. 4 i 5 na ekspozycje lub części ekspozycji gwarantowane przez rządy centralne lub banki centralne, jeżeli dana gwarancja jest nominowana w walucie krajowej kredytobiorcy, a ekspozycja jest opłacona w tej samej walucie.

2.2.3. Metoda IRB

Ochrona pełna/ochrona częściowa — równość pod względem uprzywilejowania

90. W przypadku gdy pełną substytucję uznaje się za nieuzasadnioną, wartością PD dla zabezpieczonej części ekspozycji (opartej na skorygowanej wartości ochrony kredytowej G_A) może być do celów załącznika VII część 2 wartość PD dostawcy zabezpieczenia, lub wartość PD pośrednia pomiędzy wartością kredytobiorcy a wartością gwaranta. W przypadku ekspozycji podporządkowanych i niepodporządkowanego ochrony nierzeczywistej do celów załącznika VII część 2 stosować można wartość LGD przypisaną należnościom uprzywilejowanym.
91. W przypadku niezabezpieczonej części ekspozycji $PD = PD$ kredytobiorcy, $LGD = LGD$ ekspozycji bazowej.
92. G_A oznacza wartość G^* , obliczaną zgodnie z ust. 84 powyżej, skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów rozliczenia zgodnie z częścią 4.

Część 4 — Niedopasowanie terminów rozliczenia

1. Przy obliczaniu kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, do niedopasowania terminów rozliczenia dochodzi, gdy rzeczywisty termin rozliczenia ochrony kredytowej jest krótszy niż rzeczywisty termin rozliczenia zabezpieczonej ekspozycji. Nie uznaje się ochrony o rezydualnym terminie rozliczenia krótszym niż trzy miesiące, której termin rozliczenia jest krótszy niż termin rozliczenia ekspozycji bazowej.
2. W przypadku, gdy zachodzi niedopasowanie terminów rozliczenia, ochrony kredytowej nie uznaje się, jeżeli:
- a) pierwotny termin rozliczenia ochrony wynosi mniej niż rok; lub
 - b) sprawa dotyczy ekspozycji krótkoterminowej, którego termin rozliczenia (M) określony w załączniku VII część 2 ust. 14, według ustaleń właściwych organ, podlega dolnej granicy 1 dnia, a nie 1 roku.

1. Definicja terminu rozliczenia
3. Efektywny termin rozliczenia zobowiązania bazowego to najdłuższy pozostały okres, przed upływem którego kredytobiorca jest zobowiązany wykonać swoje zobowiązania, nie dłuższy jednak niż 5 lat. Z zastrzeżeniem ust. 4, termin rozliczenia ochrony kredytowej jest okresem pozostałym do najwcześniejszego terminu, w którym ochrona może wygasnąć, lub zostać zakończona.
4. Jeżeli wystawca ochrony może zgodnie z umową przerwać działanie ochrony, za termin rozliczenia takiego zabezpieczenia przyjmuje się najwcześniejszy termin, w którym można skorzystać z tej możliwości. Jeżeli nabywca zabezpieczenia może rozwiązać umowę o ochronie, a wśród warunków ustalonych w trakcie zawierania umowy jest pozytywna zachęta dla instytucji kredytowej do wykupu instrumentu przed umownym terminem rozliczenia, wówczas za termin rozliczenia ochrony uznaje się okres pozostały do najwcześniejszego terminu, w którym można skorzystać z tej możliwości; w pozostałych przypadkach można uznać, że opcja ta nie wpływa na termin rozliczenia ochrony kredytowej.
5. Jeżeli nic nie stoi na przeszkodzie, aby wycofać kredytowy instrument pochodny przed upływem okresu karencji wymaganego do stwierdzenia niewykonania zobowiązania bazowego, w wyniku nieregulowania należnych płatności, termin rozliczenia ochrony skracany jest o długość okresu karencji.

2. Wycena ochrony kredytowej

2.1. **Transakcje z ochroną kredytową rzeczywistą — uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych**

6. Jeżeli zachodzi niedopasowanie pomiędzy terminem rozliczenia ekspozycji oraz terminem rozliczenia ochrony, ochrona nie jest uznawana.

Środa, 28 września 2005 r.

- 2.2. *Transakcje podlegające ochronie kredytowej rzeczywistej — kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych.*

7. Przy ustalaniu skorygowanej wartości zabezpieczenia należy uwzględnić termin rozliczenia ochrony kredytowej oraz termin rozliczenia ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$C_{VAM} = C_{VA} \times (t-t^*)/(T-t^*)$$

gdzie:

C_{VA} jest wartością zabezpieczenia skorygowaną o czynnik zmienności, jak określono w części 3 ust. 33, lub kwotą ekspozycji — w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

t oznacza liczbę lat pozostałą do terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczoną zgodnie z ust. 3-5, lub wartość T — w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T oznacza liczbę lat pozostałą do terminu rozliczenia ekspozycji, obliczoną zgodnie z ust. 3-5, lub liczbę 5 — w zależności od tego, która z tych liczb jest niższa; a

t^* równa się 0,25.

C_{VAM} oznacza wartość C_{VA} skorygowaną dodatkowo o niedopasowanie terminów rozliczenia, zawartą we wzorze na w pełni skorygowaną wartość ekspozycji (E^*), określonym w części 3 ust. 33.

- 2.3. *Transakcje podlegające ochronie kredytowej nierzeczywistej*

8. Przy ustalaniu skorygowanej wartości ochrony należy uwzględnić termin rozliczenia ochrony kredytowej oraz termin rozliczenia ekspozycji, zgodnie z następującym wzorem:

$$G_A = G^* \times (t-t^*)/(T-t^*)$$

gdzie:

G^* oznacza kwotę ochrony ryzyka kredytowego skorygowaną o niedopasowanie walutowe

G_A oznacza wartość G^* skorygowaną o niedopasowanie terminów rozliczenia

t oznacza liczbę lat pozostałą do terminu rozliczenia ochrony kredytowej, obliczoną zgodnie z ust. 3-5, lub wartość T — w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa;

T oznacza liczbę lat pozostałą do terminu rozliczenia ekspozycji, obliczoną zgodnie z ust. 3-5, lub liczbę 5 — w zależności od tego, która z tych liczb jest niższa; a

t^* równa się 0,25.

G_A oznacza wówczas wartość ochrony do celów części 3 ust. 83-92.

Część 5 — Łączenie technik ograniczania ryzyka kredytowego w ramach metody standardowej

1. Jeżeli instytucja kredytowa obliczająca kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem zgodnie z art. 78-83 dysponuje więcej niż jednym sposobem ograniczenia ryzyka kredytowego w odniesieniu do jednej ekspozycji (np. ekspozycja objęta częściowo zabezpieczeniem rzeczowym, a częściowo gwarancjami), instytucja taka zobowiązana jest do podziału ekspozycji na części objęte każdym typem narzędzia ograniczenia ryzyka kredytowego (tj. część objętą zabezpieczeniem rzeczowym i część objętą gwarancją), a kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem dla każdej części należy obliczać oddzielnie, zgodnie z przepisami art. 78-83 oraz niniejszego załącznika.
2. Jeżeli ochrona kredytowa pochodząca od jednego dostawcy posiada różne terminy rozliczenia, należy zastosować metodę podobną do metody opisanej w ust. 1.

Środa, 28 września 2005 r.

Część 6 — Techniki ograniczania ryzyka kredytowego koszyka ekspozycji

1. KREDYTOWE INSTRUMENTY POCHODNE URUCHAMIANE PIERWSZYM NIEWYKONANIEM ZOBOWIĄZANIA
1. Jeżeli instytucja kredytowa uzyskuje ochronę kredytową wielu ekspozycji na warunkach przewidujących, że pierwsze niewykonanie zobowiązania wśród ekspozycji uruchamia płatność, przerywając jednocześnie umowę, instytucja kredytowa może zmienić sposób obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat w odniesieniu do ekspozycji, które w razie braku zabezpieczenia kredytowego dałoby najniższą kwotę ekspozycji ważoną ryzykiem zgodnie z art. 78-83 lub art. 84-89, stosownie do przepisów niniejszego załącznika, jednak wyłącznie, jeżeli wartość ekspozycji jest niższa od lub równa wartości zabezpieczenia kredytowego.
2. KREDYTOWY INSTRUMENT POCHODNY URUCHAMIANY N-TYM NIEWYKONANIEM ZOBOWIĄZANIA
2. Jeżeli zgodnie z warunkami ochrony kredytowej płatność uruchamiana jest n -tym niewykonaniem zobowiązania ramach koszyka ekspozycji, instytucja kredytowa nabywająca ochronę może je uznać jedynie w celu obliczenia kwot ekspozycji ważonych ryzykiem oraz odpowiednio kwot oczekiwanych strat, jeżeli uzyskano ochronę kredytową również dla od 1 do $n - 1$ przypadków niewykonania zobowiązań lub jeżeli nastąpiło już $n - 1$ przypadków niewykonania zobowiązań. Należy wówczas stosować metodę określoną w ust. 1, dotyczącą kredytowych instrumentów pochodnych uruchamianych pierwszym niewykonaniem zobowiązania, dostosowaną do produktów uruchamianych n -tym niewykonaniem zobowiązania.

ZAŁĄCZNIK IX

SEKURYTYZACJA

Część 1 — Definicje do celów Załącznika IX

1. Do celów niniejszego załącznika:
 - „Marża nadwyżkowa” oznacza otrzymane opłaty za kredyt oraz inne odsetki i prowizje związane z ekspozycjami sekurytyzowanymi po odliczeniu kosztów i wydatków;
 - „Opcja odkupu końcowego” oznacza zawartą w umowie opcję odkupu lub zamknięcia przez podmiot inicjujący pozycję sekurytyzacyjnych przed spłatą wszystkich ekspozycji bazowych, kiedy kwota należności z tytułu ekspozycji spada poniżej określonego poziomu;
 - „Instrument wsparcia płynności” oznacza pozycję sekurytyzacyjną z tytułu umowy o dostarczenie środków płynnych, mającej na celu zapewnienie terminowości przepływów środków pieniężnych do inwestorów;
 - „ K_{itb} ” oznacza wartość równą 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem, która byłaby obliczona zgodnie z przepisami art. 84-89 dla ekspozycji sekurytyzowanych, gdyby nie były one poddane sekurytyzacji, powiększoną o kwotę oczekiwanych strat związanych z tymi ekspozycjami, obliczoną zgodnie z wyżej wymienionymi artykułami;
 - „Metoda ratingów zewnętrznych” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z częścią 4 ust. 46-51;
 - „Metoda formuły nadzorczej” oznacza metodę obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla pozycji sekurytyzacyjnych zgodnie z częścią 4 ust. 52-54;
 - „Pozycja bez ratingu” oznacza pozycję w sekurytyzowanych papierach wartościowych, dla której nie istnieje uznana ocena kredytowa, dokonana przez uznaną instytucję ECAI, określoną w art. 97;
 - „Pozycja z ratingiem” oznacza pozycję w sekurytyzowanych papierach wartościowych, dla której istnieje uznana ocena kredytowa, dokonana przez uznaną instytucję ECAI, określoną w art. 97; oraz
 - „Program emisji papierów komercyjnych zabezpieczonych należnościami” („program ABCP”) oznacza program sekurytyzacji; wyemitowane w ramach tego programu papiery wartościowe przyjmują głównie postać papierów komercyjnych z pierwotnym terminem rozliczenia wynoszącym jeden rok lub krócej.